

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
17 aprile st. v.
29 aprile st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 16.

ANUL XXIV.
1888.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Fiți uniți și veți avé ori-ce veți cere!

— Legendă —

Dela Paști până la duminica cea mare nu căduse bôbă de plôie pe țărina prăfuită. Pământul se căscase de uscăciune. cât gura bețivului pe cepul antalului, și holdele abia răsărite se chirceau și se gălbiniu ca fata nemăritată.

— Vai! de noi, jupân Județ... Ce ne facem de-o mai țin seceta asta numai o săptămână, diceau sătenii din Gura-Văiei, așteptând ca stăpânirea—Județul și cei doi proceci pargari ai satului— să deschidă ei, după datoria lor, sghiaburile lăcătuite ale cerului, dór o plouă și s'o răcori pământul însătoșat.

— Auđi colo!... de gēba este Județ?... Numai așa de florile mērului i-am dat noi toiaș mândru impistrit a mână!... Ce fac, me rog, și cei 12 pargari? Barem să ne deie plôie la vreme!...

Că, dreptul lui Dumneșeu, nu hăuliau de-a cască-gura nici dormiau, nici bietul Județ nici cei 12 pargari!... Făcuseră ei tot ce le stătuse prin putere: alergaseră tocmai la Curtea de Argeș, unde trăia baba Moca, cea care, pentru plata de doi ughi pe an, aprinde luminările de cēră la felinarele din mijlocul crucilor de lemn, dela mormintele din țintirimul monăstirei, și le cădelniță cu smirnă și tămăe, la sērbători împērațesci, baba Moca, cea care face prescurile la Sfântul potir și închegă bôbele de grâu la colivă, cu miere miroșitoare și cu mieș pisat de nucă, alb ca fulgii de zăpadă.

— Mamă Moca, ce ne facem?... Nu plouă... Țarina-i arsă ca inima nevoiașului după cēs de bucurie...

— Păi, jupân Județe, să deslegăm nourii... I-au legat dușmanii... că are bietul Rumân dușmani, cum are umbra bradul cel nalt...

— Deslęgă-i deslęgă-i, Mamă Moca. Ț-om da de fiecare om din Gura-Văiei, câte un căuș de grâu cu chipul lui Christos și câte un fuior de cânepă melițată...

Mama Moca boscorodi ce boscorodi în limba duhurilor, cu fața la răsărit; scupă la spete, amenință cu cuțitul ce luă din carâmbul cismelor lui jupân Vrajbă Județul, — la drepta și la stânga, până în trei ori, apoi scôse o ulcică cu un pământ de busuioac mănuchiât prin o zdrēntă de preșură cu fluturi de aur din secieșul peste care erau clădite până în grindele podului perne și velințe vērstate ca ogórele tōmna...

— E untură de șarpe ucis de fată mare, jupân Județe.

Și ieșind cu Județul, în bătătura bordeiului, unse cuțitul, boscorodind tôte alea pe grâu de duhuri negre, și numai ce, făcēnd trei tārcole prin bătătura, din ce în ce mai strimțat tārcolu, cum se micșorează rotogóele ce face unda, în care ai asvērliț o pētră, infipse cuțitul în mijlocul bătăturei, în dreptul unui nouraș, singurel pe cer, ca sihastrul dela Priporul Vulturului, și gălbuiu ca tulleile de boboc...

— Stăi!...

•Norule, norașule!
Imple-ne făgașele,
Mai inflă piraele
Și nverșeșce hóldele...

Dar nourașul își cătă de drum, ca banu singuratec din punga celui sărac, necum să se mai inchege nor de nor, ca ban lângă ban în hazneaoa bogatului.

Și mi-te în trei zile de post: luna, mercurea și vinerea. Mama Moca legă norul cu cuțitul, dar tot nu slobozi Cerul nemilostiv măcar roua dimineței pe holdele ofilite.

— Păi cum să plôie, jupân Vrajbă?... nu isbutirăm, că s'a lăsat vr'o fată din Gura-Văiei s'o sārute flăcău în ți de Sântă Vinere!...

Fie ș-așă!... Numai ce mai remâne de făcut? Vreme de răbdare nu mai este, că așași satul se adună la pârlezul bisericei și se stătuia, îndărjit de moș Sucilă, biv-județ, să schimbe dela cārma satului pe Vrajbă și pe cei 12 pargari, că de când ei țin pecetea Gura-Văiei, merge reu, reu de tot!...

Ce mai la del la vale?... Nu mai pupă jupân Vrajbă el întēiu mână popei duminica, la anaforă, decât numai trei zile încă n'o plouă!

Desnădășduiț, reu probozit de muiera lui care o apuca ducă-se pe pustii numai că gândia că o să-i taie drumul și să-i trecă innainte, altă muiera a noului județ, și la biserică și la ședetóre, — bietul jupân Vrajbă mergea la părintele Onufrie arhimandritul dela monastirea din Curtea de Argeș.

— Părinte sfinte, blagosloveșce!... Ce ne facem? Nu plouă... Holdele se prăpădesc... Satul fierbe a rezvrătire... E reu de mine și de cei 12 pargari, de nu ne mântueșci cu sfințele rugăciuni... Ian mai citeșce vr'o moliftă la lacra sfintei: mai scôte prin ogórele jalnice ale sfintei icône, dor s'o milostivi Dumneșeu!...

Ce gândi părintele Onufrie? Cât ai clipi din ochi el își plimbă căutătura pe largul cerului ș-apoi

la borcanul dela ferestă, in care ținea un burățicel verde...

Pe cer nici fricel de nor... și brutăcelul găfă cu botul căscat după plôia... Nici un semn de plôie nu dădeau nici cocoșii din batătură, nici pisica nu-ș lingea blana... Pace! nădejde nu-i de bură. măcar cât păcat la inima feciorei... — De-oi scôte icônele, gândi șiretul popă, și n'o plouă, — ales de-oi scôte sfânta lacră, — cine mai aduce prinose la biserica? S'a înțercat cu acatistele și cu sârindarele!...

Și popa, viclén ca o vulpe, răspunde lui jupân Vrajbă:

— Ađi e joi... Vină duminică cu tot satul la monastire să me înțeleg eu cu sătenii... Vor ei plôie mare cu clăbuci, ori numai o bură ca prin sita de prescure?... Voi cere la Dumneđu și la sfințele mōște după pofta inimei lor pravoslavnice...

Dumineca următoare, in faptul ăilei intră in curtea monastirei satul întreg dela Gura-Văiei. Bătrâni, tineri, femei, fete, copii veniau, toți cu toții, cu Județul și pargarii pășind in frunte, cu toiagele lor mândre. Er paraclisierul toca-toca-toca in turnul monastirei, după pōrtă, mai cu marafet decât in alte ăile... Păi ce!... Biserica are să fie plină de ômeni și discul o să se umple de lăscăi și de potronici, de împărțit cu părintele Onufrie și cu diaconul Macovei.

Ce să ve mai spun? Abiă eră sōrele ridicat de doue sulii dela sprincēna ogōrelor, despre rēsărit, și biserica eră plină de ômeni ca un cuib de lăstuni. Nici afară din biserica, la giugul cel infipt in pământ, — jug in care Vlădica pune la ăile de sērbătōre pe cei cari nu vin trei dumineci dearēndul la sfânta liturgie, — acum nu eră nime ingiugat. Numai doi argeșeni lipsiau de a treia ôră, dar acelora nu le duceți mila ômeni buni, cā n'au ei grijă de jugul Vlădicăi, cā-și resplătesc ei păcatul cu câte o lună, o baniță de prune din lēsa cea caldă încă, și cu câte doi-trei saci de lână brumărie.

După ce diaconul Macovei ăise ectenia: »Să plinim rugăciunile nōstre de diminēță Domnului,« părintele Onufrie binecuvēntă din dverile mari, și ăise norodului:

— Ômeni buni, creștini bine-credincioși! — A venit la mine jupân Vrajbă Județul de Gura-Văiei și mi-a spus cā cereți plôie, cā vi s'a ofilit țarinele... Apoi etă gata sânt eu ori și când să scoț sfânta lacră cu mōște și sfințetele icōne, să fac rugăciuni, ca Dumneđu să deschidă șghiaburile Cerului și să se reverse mana lui pe ogōrele dvōstre... Numai voi să șeiu domirit: in ce ăi voiți voi plôia?... O vreți voi mâne, luni?

— Dumneđu să ne ferescă de plôie mâne luni, cinstite părinte, strigă mai mulți ômeni din un colț al bisericei... Mâne numai să nu plôie, c'am dat foc la cuptōrele cu ôlele... Am perde, de o ploă, tōtă munca nōstră, noi olarii, de n'o mai intărđiă plôia barem o ăi...

— Bine, ômeni buni; — apoi vreți voi să plôie marți?

— Nu, sărutăm drepta Cuvioșiei tale!... Să nu plôie marți, cā sfērșim mâne de cosit erba, și cum atāt de puțină s'a făcut, de o mai apucă-o și plôia, verde, neadunată, tōtă se topeșce... Numai până mercuri să nu plôie!...

— Aoleo! Cinstite părinte, dar ce ne facem noi fetele de plouă mercuri?... Păi nu șcși sfinția ta cā mercuria e ăi de tērg, la Argeș?... Aducem de vēndare biete câteva ôue și pui de găină, să prindem câțiva zloți... Păi cā la tērg, mergem cu hainele cele mai bune... Așă cā le perdem de ne apucă

plôia cu ele?... Ci lasă, sfinite Părinte... lasă să plôie joi.

— Bine fetelor, să plôie joi, decă nu mai ăice nimeni nimica.

— Da ce șciu fetele de nevoile ômenilor? strigă o droie de copii... Auđi! să plôie joi!... Păi joia ne dă drumul dela psaltire... Atăta ăi bună avem și noi intr' o sēplēmână să batem pōrca... să ne mai petrecem... și tocmai joi să plôie!!...

— »Lăsați copiii să vie la mine« a ăis Mântuitorul, strigă părintele Onufrie cu un zîmbet de șiretenie. Joia este a copiilor, ômeni buni... Ian să ne rugăm să plôie tocmai vineri.

— Păi cum de nu!... strigă din resputeri alte glasuri. Vineri avem de pus temelia la biserica din Poiana Verde... Ce?... o să perim de fōme noi zidarii, de hatirul plugarilor.

— De! nu ve mâniați, ăice popa... Nu voiți plôie vineri?... Bine, fie pe ăiua de sâmbătă.

— Da bine, părinte, nu te gândești? Sâmbătă spělăm rufele... Doue biete cămăși avem de cap... Decă mâne nu este albită a doua, rēmân bărbații neprimiți duminică?... De plouă mâne, unde uscăm rufele?

— Așă ăeu, adaogă și jupân Vrajbă!... Și unde pui cā sâmbătă am de dus la vornicia de județ și banii vineretului... Să me mureze plôia ca pe-un șōrece?... Om bătrân, să me imbolnăvesc?

— Deci, nu dați voie lui Dumneđu, ômeni buni, să plouă decât duminică?

— Dōmne apēră, strigă intr'un glas diaconul Macovei și paracliserul. Ce ne facem noi cu biserica de plouă duminică? Ce brumă mai ese la disc intr'o coșemite monastire pustie?

— Bine, ômeni buni, creștini blagosloviți... nu plouă nici luni, nici marți, nici mercuri, nici joi, nici vineri, nici sâmbătă, nici duminică... Numai decă nu vreți să plouă, de ce faceți ăile rele lui jupân Vrajbă Județul și celor 12 pargari?...

Să veniți la mine atunci să scot icōnele și sfințele mōște, când toți veți voi intr'un glas să plôie, cā »numai cei uniți pot dobândi ori-ce vor cere dela Dumneđu!«¹

V. A. Urechă.

Legenda nufărului.

Post-a 'n vremea depărtată
O copilă de 'mpērat,
Ce sta 'n gânduri afundată
Și plângea neincetat.

Ascundea a sa durere,
Dar pe chipu-i ofilit
Se citia nemângăere,
Chin adânc, nesuferit.

Inzădar al seu părinte
Gândul va a-i cercetă;
Greu eră a-i da prin minte
Pentru ce tot suspină.

Ar fi dat impērăție,
Sănătate și venit;
Sceptru, 'ntrēga avuție,
Dorul să-i fi potolit.

¹ Legenda acēsta esistă și in Spania, Portugalia, Franția. In limba francesă este reprodusă de I. B. Bladé in »Contes populaires de la Gascogne«, tom. II.

Dela curtea lui perise
Și isbânzi și bucurii,
Se părea că toți murise
Și 'n palate tot pustii.

Dar, in revărsatul zilei,
Curtea 'ntrégă ascultă
Glasul jalnic al copilei
Care astfel cuvântă :

„Iertă-mi o ! bătrâne tată,
Că pe fruntea ta am pus,
Negră și urită pătă,
Fecioria-mi a apus.

Iertă-me, căci vai sunt mamă,
Fiul meu îți jur va fi
Mângăerea-mi fără sēmă,
Plânsul meu va conteni !

Cum aude împăratul,
Chiamă 'ndat' al seu popor
Și incongiurând palatul,
Dă poruncă de omor.

Dară copilașu-și strînge
Și-l tot lăgănă mereu ;
Spăimântată 'ncepe-a plânge
Ș-a rugă pe Dumnezeu :

„Curmă Dōmne-a mea durere,
Scapă-mi pruncul de omor ;
Tu-mi ești ori ce mângăere,
Tu-mi ești ori ce ajutor !...“

In grădina 'mpărătescă
Ca și marea stă intins
Lacu-ursit ca să primescă
Doue viețe ce s'au stins.

Mișcă unda line valuri
Și la resărit apar
Dorile se urc pe maluri
Intr'al aurorei car.

Impăratul trist plecase,
Er micuțul copilaș,
Dus de unde se schimbase
Chiar in nufăr drăgălaș...

De atunci in miez de noapte.
Peste luciul intins
Se aud tot triste șopte,
Dor de mamă, dor nestins !

Smara.

Maica Domnului la restignirea lui Christos.

(Poveste.)

 fost odată un om mare și a luat un topor mare, și s'a dus la pădurea mare, și a tăiat un lemn mare, și a făcut o biserică mare, cu noue uși și noue altare și noue zăbrele.

In altarul cel mai mare a pus pe sfânta Maria mare, in altarul cel mai mic a pus pe sfânta Maria mică.

Și a purces Maica Domnului, cu opinci de fier și cu cărjă de oțel, ca să caute pe fiul seu

• Prin spini,
• Prin mărăcini,
• Plângend
• Și suspinând,
• Fața-i albă zgăriind,
• Păr galben despletind,
• Lacrimile ca bobul,
• Unde pică
• Pētra in patru se despică.

și mergend tot innainte, ajunse la un lemnar.

— Ce ai Maică Pré Curată de plângi și te zbu-
ciumi ?

— Cum n'oi plânge, decă nu șciu unde-i fiul
meu și al lui Dđeu.

„Căci raiul l'a răsărit
• Și pământul deosebit
• Și fiul meu și al lui Dđeu nu se șcie,
• Pe ce parte de pământ să fie.“

— Ba l'am vedut, ș-am audit și veste ne-a ve-
nit, dela câinii de jidovi, ca să-i facem o cruce mare
de lemn : dar noi fiind că avem lemn mult și ni-i drag
a lucră, am făcut-o de doue ori mai mare.

— Hēi meștere ! cu anul să-ți câștigi banul.
Și merse Maica Domnului.

• Prin spini,
• Prin mărăcini,

.....
.....

și ajunse la un fierar.

— Ce ai Maică Pré Curată de plângi și te zbu-
ciumi ?

— Cum n'oi plânge, decă nu șciu unde e fiul
meu și al lui Dđeu.

„Căci raiul l'a răsărit
• Și pământul deosebit
• Și fiul meu și al lui Dđeu nu se șcie,
• Pe ce parte de pământ să fie !“

— L'am vedut, și am audit și veste ne-a venit
dela câinii de jidovi, să-i facem niște pirone de ju-
mătate de ocă, ca să i-le bată prin mâni și prin pi-
ciore, dar noi am mai dat fierul prin spuză și le-am
făcut mult mai mici.

— Hēi meștere ! meștere ! — făcu Maica Dom-
nului, — să dai odată cu ciocanul ca să-ți câștigi
banul.

— Și ce vrei să faci Maică Pré Curată, de nu-
vei găsi ?

— Am să me duc să-mi fac sēmă, pentru sēma
fiului meu și al lui Dđeu, la munții Garaleului.

Pe urmă merse Maica Domnului.

• Prin spini,
• Prin mărăcini,

.....
.....

și se intēlni c'o brōscă.

— Bună điuă, brōscă !

— Mulțămesc dtale, Maică Pré Curată, dar ce
ai de plângi și te zbu-
ciumi ?

— Cum n'oi plânge, decă nu șciu unde-i fiul
meu și al lui Dđeu.

„Căci raiul l'a răsărit.

— Ce mai plângi Maică Pré Curată pentru un
fiu, căci eu am avut doispredece și a trecut o rōtă
forforată și mi-i-a omorit pe toți de-odată și mi-a
remas numai unul.

— Adă-l să-l vîd și eu, ca să me mai mîngăi.
Atunci brîsca strigă:

- »O! tomă forfotomă,
- »Sai prin busuióce,
- »Vin la neiculița incóce.

Când îl vîdă Maica Domnului, cu ochii cât talgerele și piciorile cât rîșchitórele, a jînghit a ride.

— O brîscă! ori unde-i muri tu, apa să nu se mai imputescă și creștinii să nu se mai ingrețoseze ca să bea de pe urma ta!

Apoi se duse Maica Domnului, éráș

- »Prin spini,
- »Prin mărăcini,
-
-
-

și se, duse după cum spuse, la munții Garaleului. Acolo eră ur. vîrf de munte ascuțit, și când s'a dus să se deie cu înima, muntele se topia ca cêra.

În sfîrșit vîdînd, că nu pôte să-și facă sémă pentru séma fiului seu și al lui Dđeu, se duse înainte. Mergînd Maica Domnului înainte »plîngînd și suspinînd«, ajunsese la locul unde eră restignit fiul ei și al lui Dđeu și dădă cu piciorul drept în pörtă și se deschise, de intră înăuntru.

— Hei! fiul meu! pentru ce te-ai lăsat în mîna cănilor de jidovi să te chinuescă; putere n'ai avut?

— O Dómnne! Maica mea, putere am avut, dar decă nu me lăsam, »cocoșii n'auđieai cîntînd nici cîni lătrînd«, și nici ómenii se înmulțeau.

Apoi Maica Domnului și Christos, au zburat la cer și pe urmă s'a dus de a prădat iadul; după ce a eșit din iad, Maica Domnului întrebă pe Christos despre sufletele ce se chinuiau acolo.

— O Dómnne, fiul meu! noi tóte sufletele le-am scos din iad, ér pe Preminte Solomon l'am lăsat să se chinuiescă.

— O Dómnne, Maica mea! pe dînsul l'am lăsat căci áre să vie cu mult înaintea noastră.

După ce s'a dus Isus și cu Maica Domnului, Preminte Solomon, vîdînd că pe dînsul nu l'a scos din iad, a început a umblă și a prubului unde să facă biserică. Dracii când au vîdut, au început a se vâicără și a țipă de se resună pămîntul, numai ce veni și Scaraoschi.

— Da ce vrei să faci aci, Preminte Soloméne?

— Mi-a poruncit Christos să fac biserică!

Atunci Scaraoschi când auđi că vré să facă biserică, se repeđi odată și când îl înșfăcă pe Preminte Solomon, îl azvêrlî pe astă lume cu multe mile înaintea lui Christos.

Se dice că, când a înviat Christos, jidovii mîncău borș cu cucoș.

— De geaba mai ședeți voi aici, Christos a înviat!

— Atunci are să învie Christos, când s'o seulă cucoșul ista și a strigă »cucurigu!« điseră jidanii.

Inse cucoșul pare că a făcut în ciudă, numai se seulă în picioré strigînd »cucurigu« și bătînd din aripi le umplă fața de stropituri de borș, și de atunci au jidanii peștrui.

Ed. Dioghenide.

Creștinismul în Dacia și creștinarea Românilor.

Dinul E. Golubinski, profesor la universitatea din Moscova, a scris în 1871 o broșură, intitulată: »Pri-

vire scurtă asupra bisericilor Bulgară, Sêrbă și Română.« — Acéstă broșură s'a tradus acum de curînd, în limba română de dl Carășcoveanu din Iași.

Ocupându-se de bisericile acestor trei popóre, profesorul Kolubinski, prezintă un resumat despre starea politică și religiósă a acestora, mărturisind însuși în prefața scrierii sale, că s'a servit în acea es-punere istorică mai mult de isvóre străine și tot de-odată posteriore. Basat pe aceste isvóre, dl Golubinski în necunoșcința de cauză, pe lângă mai multe neesactități istorice face și unele afirmațiuni pe atât de neadevêrate, pe cât sînt și de îndrășnețe.

Dl profesor Golubinski, dice în scrierea sa, că noi Români din Valachia, Moldova, Transilvania, Bănát etc. sîntem creștinați prin slavi și mai cu sémă de Bulgari și ca probă despre acéstă, argumenteză, că decă noi Români am fi primit creștinismul mai înainte decăt Slavii, care este cauza de ne-am servit de alfabetul slav atâtea secole și de unde vine că literatura noastră religiósă este plină de slavisme?

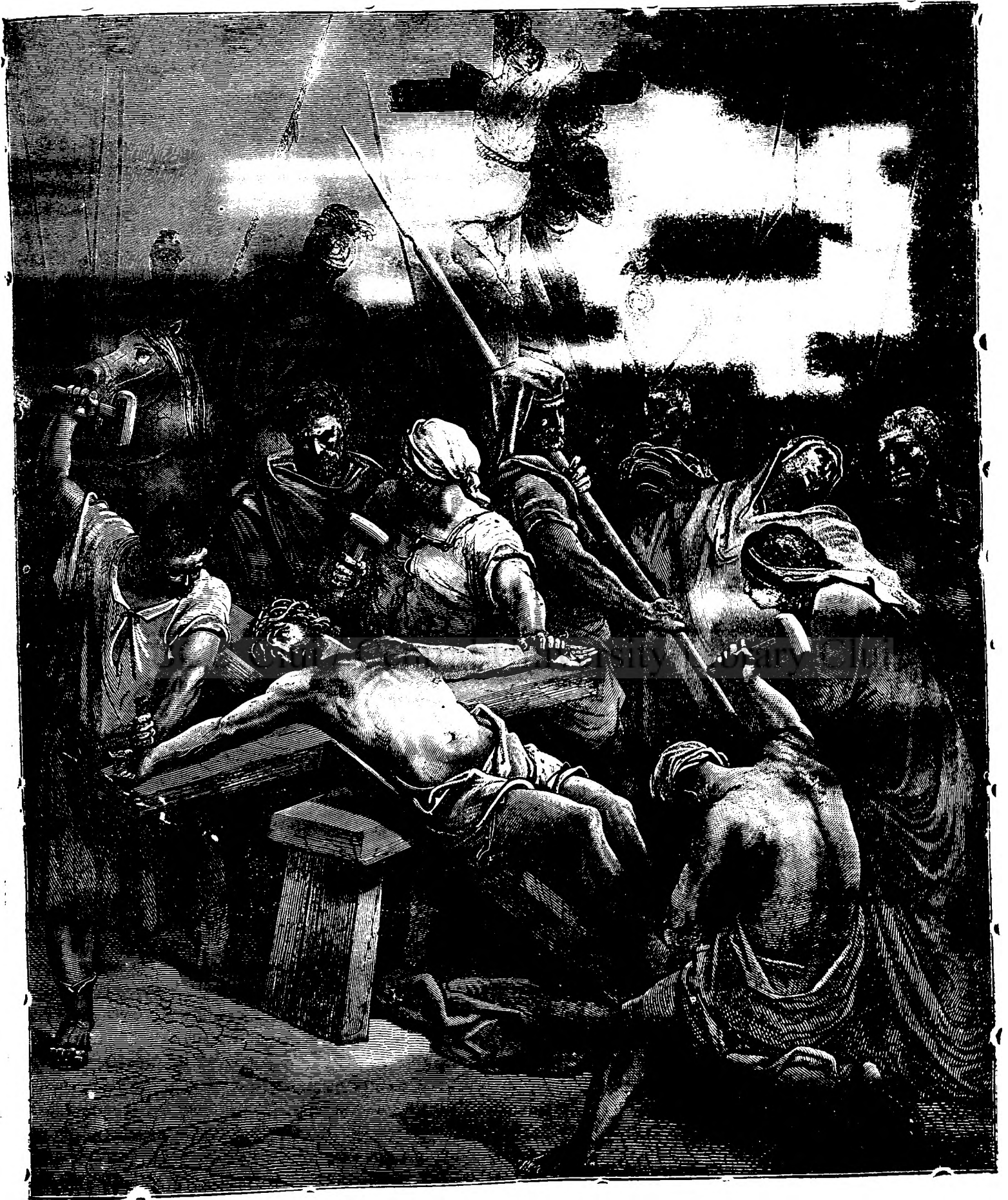
De și prin faptul, că am fi primit creștinismul dela Slavi, romanismul nostru n'ar suferi nici o șcîrbire, totuș credem util a arêta care este după pãre-rea noastră adevêrul istoric în acéstă chestiune, și cât acel adevêr este cu totul din contră de cum îl arată dl Golubinski.

Istoria noastră a Românilor prezintă niște lacune, cari nu se pot implini decăt cu timpul: — așá începutul creștinătăței la Români, în fața datelor istorice de cari dispunem, este până acum o chestiune ce se pôte resolvá numai cu probe scóse din istoria noastră bisericéscă. — N'avem nici o istorie națională și politică sigură a timpului dela cuceririle romane până la domniatele séu voivodatele române. — Dacia, ca provincie a imperiului Roman de *peste hotare*, nu interesează pe Romani și autorii vechi, nune-au lăsat notițe mai amênunțite despre tot ce s'a petrecut pe aici. — Istoria noastră este mai mult amestecată cu a popórelor vecine cu noi, cari fiindu-ne mai totde-una vrășmașe, séu în vrășmașie cu noi, au avut interes să ne ascundă tóte documentele ce ne-ar fi putut servi la completarea datelor noastre istorice. — Cu tóte astea în privința creștinismului se găsesc probe cu mult temei în istoria bisericéscă.

Istoria bisericéscă spune lámurit, că primii apostoli ai creștinismului în Dacia au fost chiar apostolii lui Christ. Apostolul Andrei, venind la Constantinopole, a trecut în Scîția și a propagat aci creștinismul. Prin vorba Scîția se înțelegea Siberia, tótă Rusia și în evul međiu și Români și Bulgarii se numiau tot Scîți. Chiar Dobrogea se numia Scîția. Apostolul Andrei a predicat creștinismul și la Constantinopole, precum și în tótă Mesia. Eusevie Panfilii, un isoriograf bisericesc spune, că pe când predică religiunea lui Christ în Mesia, Apostolul Andrei chemă la sine pe trei Daci: Inul, Pinul și Rinul, cari căteși trei erau locuitori din partea stîngă a Istrului și după ce îi iniția în misiunea sa apostolică, i trimise în Dacia, ca să predice creștinismul printre con-naționalii lor.

O altă probă despre vechimea creștinătăței locuitorilor din Dacia este și afirmarea ce o face Pliniu guvernătorul Romanilor din timpul imperatorului Traian, care vorbind de templele đeilor din imperiul roman, dice că ele sînt góle și pãrășite; despre locuitorii provinciei celei noue, adecă ai Daciei spune, că au templele lor sub pãmînt și că *mai toți sînt adepti ai religiunei lui Christ*, așá că or-ce persecuțiune contra chreștinismului, în Dacia, este fără nici un folos.

Eră de cređut, ca religiunea lui Christ să prindă

Restignirea lui Christos.

rădăcini, chiar dela intemeierea sa, mai mult in Dacia, ca ori-unde, pentru cuvântul, că și religiunea Dacilor eră mai apröpe similară, cu religiunea creștină. Dacii credeau într'un singur Dumnezeu și in nemurirea sufletului, credințe pe cari le avem și noi creștinii. prin urmare le mai trebuiau numai celelalte forme religioase, ca să fie pe deplin creștini.

Vedem dar din cele doue fapte istorice, că creștinismul incepe a pötrunde in Dacia încă inaintea de cucerirea lor prin Romani.

Cumcă noi n'am primit creștinismul dela Bulgari, după cum le place Slavilor să susțină, vom vedé și mai lămurit din cele ce urmöză.

Constantin-Cel-Mare, acela care a făcut ca religiunea creștină, ce până aci eră persecutată de împérații lumesci, să devie religiune de stat, a domnit dela anul 306 până la 337 după Chr. și șcim, că el este intemeietorul chreștinătății in Europa.

Tertulian, un scriitor bisericesc, dice, că religiunea creștină, care se seménase in Dacia de pe timpul Antoninilor, se recunoscö de Constantin-Cel-Mare, ca religiune de stat și că barbarii inșiși, cari rămăseseeră in Dacia séu in provinciile romane de peste Dunăre, încă nebotezați, furé nevoiți a se botezä.

Prin urmare, cu date istorice se probözä până la evidentă, că noi Românii, locuitori ai Daciei, suntem creștinați chiar dela descălicare, adecă din primul secol al erei creștine.

Să vedem acum când au primit creștinismul preținșii noștri creștinători, Bulgarii.

Toți istoricii, atât români cât și cei slavi și mai cu sémă cei ruși, cu toții recunosc, că Bulgarii, popor asiatic, după venirea lor din Asia, se stabiliră apröpe de riul Volga și punându-se in legătură cu popörele slave ei se slavonisară și cu timpul formară un stat politic sub conducerea lui Cuvrat, o căpötenie a lor.

După mörtea lui Cuvrat, o parte dintr'ensii, sub conducerea lui Asparuch, unul din cei cinci fi ai lui Cuvrat, trecurä prin Sarmatia și de-ocamdată se stabiliră intre Prut și Nistru, de unde puindu-se in contact cu Românii pe la anul 666 după Chr. incepură a turburä din când in când partea de nord a imperiului Bizantin și mai pe urmă trecurä in partea dröptă a Dunărei, unde se stabiliră pentru totdeuna in locurile ce se numesc și până astăzi Bulgaria. Când Bulgarii se stabilirä in locurile ce le ocupä astăzi, ei erau păgäni, și numai pe la 842 după Chr. murind împératul Teofil, tronul se ocupä de fiul seu Mihail III supranumit Porfirogenitul, care fiind pré june, se puse sub tutela împératesei Todora, și pentru că imperiul erä in luptă cu Bulgarii, incheiä pace cu ei și dete libertate surorii lui Boyor, regele Bulgarei, care fusese captivă la Constantinopole. Regele Boyor, vedënd că religiunea creștină se lățeșce printre supușii sei și indemnat și de sora sa, care se creștinase de împérateșa Teodora, se inițiä in dogmele creștine de captivul roman, Teodosiu Cufara.

Frații Metodiu și Ciril, născuți in părțile Severinului din părinți români, își făcuserä educațiunea lor la Roma și îmbrățișaserä de mici cariera monachală. — Acești doi pioși și instruiți bărbați, profitând de cërta ce există intre Bulgari și Bizantini trecurä la Românii din dröpta Dunărei, (din Bulgaria) cari trăesc in relațiuni intime cu Bulgarii și prin afabilitatea și înțelepciunea lor se introduserä la curtea regelui Boyor și il creștinarä.

Acești apostoli ai creștinării Bulgarilor spun că doue fapte au putut să determine pe Boyor ca să primescä creștinismul: I-e Că însärcinând regele Boyor pe Metodiu ca să-i zugrăvescă casa sa, Metodiu intre alte deseme ne zugrăvi in casa regelui păgän și judecata cea de pe urmă, represintănd pe păcătoși, pe

tirani, pe păgäni, pe demoni, ca cele mai teribile fiare etc. lucru de care regele a ramas adänc impresionat. II-lea. La creștinarea Bulgarilor a mai contribuit și o pestilență, care se intinsese printre Bulgari și sece-rase o mulțime de popor și care nu incetä decât numai când se implorä ajutorul *deului creștinătății*. Aceste doue fapte influințarä atât de mult asupra regelui Boyor, încät pe datä cerü a se creștina împreună cu tot poporul seu.¹ Regele Boyor luä numele prin botez de Mihail séu după numele împéراتorului Bizantin, séu după numele arhanghelului Mihail, pe care l'a vödut zugrăvit de Metodiu, cum rösturnä el spiritele necurate.

(Incheierea va urmä.)

Ion Boldescu.

Nunta lui Figaro.

— Comedie in 5 acte, de Beaumarchais. —

(Urmare.)

Susana. (Scrie ridënd.) Ah! »pecetia!« acésta dnä, e mai cu șic decât cea de pe brevet.

Contesa. (Cu o amintire durerosă.) Ah!

Susana. (Căutând la ea.) Dar n'am nici un bold.

Contesa. (Desfăcëndu-și rochia.) N'ați pe acésta, (Cordeua pagiuului picä din sinul ei pe päment.) A! cordeua mea!

Susana. (Ridicänd-o.) Asta e ceea a micului tälhar. Și ai fost atât de crudä...

Contesa. Trebuia öre s'o las la brațul lui? asta ar fi fost frumos! — Dä-o.

Susana. Dar nu-o mai purtä, pötată de sângele acelui tinër.

Contesa. (Luänd cordeua.) Va fi minunată pentru Fanșeta... și când imi va aduce cel intei buchet...

Scena IV.

O păstorită, Serafim, îmbrăcat femeieșce, Fanșeta, și o mulțime de fete, cu buchete in mână, Contesa și Susana.

Fanșeta. Dömnä, au venit fetele de pe moșie spre a ve presentä buchetele lor.

Contesa. (Stringënd iute cordeua.) A! ce frumoșe sünd copilele astea. Imi pare reu drăguțele, că nu ve cunosc pe töte. (Arätänd pe Serafim.) Cine este astä frumoșä copilä, cu privirea atât de gingasă?

Păstorita. E o verä a mea, dömnä, care-a venit in sat de mai dineori, și va sta numai cât să privescä nunta.

Contesa. E pré drăguță. Fiind că nu pot purtä töte buchetele vöstre, voi face onöre străinei. (la buchetul lui Serafim și-l sărutä pe frunte.) S'a inroșit mititica! (Susanei.) Nu și se pare Suzon, că ea séménä cu cineva?

Susana. Intr'adever, o aseménare nu se pöte mai aseménatä.

Serafim. (Aparte, cu mänila pe inimä.) Ah! acest sărut mi-a redat intréga viétä.

Scena V.

Fetele, Serafim in mijlocul lor, Fanșeta, Antonio, Contesa, Susana.

Antonio. Și eu iți spun stäpäne, că el îi aici, fetele l'au îmbrăcat in odaia fiicei mele; töte börfele lui i-o ramas acolo, și étä pälăria de ordonanță care am scos-o din legăturä. (Inaintözä, și privind pe fete, recunöșce pe Serafim, i smuceșce boneta de fatä, făcënd să-i cadä lungul seu pör in plete; i pune pe

¹ Marescu: Istoria Romänilor.

cap pălăria de ordonanță și dice): Ian priviți, ve rog! ian te uită la ofițerul nostru!

Contesa (Din înderēt.) A! Dōmne!

Susana. Cum? Ștrengărașul!

Antonio. Când ve spuneam eu că el îi!

Contele. (Furiōs. contesei.) Ei bine, dōmnă?

Contesa. Ei bine, dle! me veți că sūnt mai surprinsă decât dta. și cel puțin tot atât de supărată de acēstă glumă.

Contele. Așă: dar ađi diminēță...

Contesa. Aș fi vinovată intr'adevăr, dec'aș mai ascunde āncă: etă dar tot adevărul: El venise la mine și eu cu Susana ne-am pus să incepem gluma pe care acestea copile au sfērșit-o! dta ne-ai surprins pe cānd il imbrăcam. și precum șcim cāt te aprinđi de repede. l'am silit să fugă. și astfel...

Contele. (Lui Serafim cu desgust)... Pentru cē n'ai plecat, me rog?

Serafim. (Ridicānd repede pălăria.) Seniōre...

Contele. Am să te pedepsesc pentru neasculta-rea ta.

Fanșeta. (Cu zăpăcēlă) A! stăpāne. ascultă-me: De cāte ori me sāruti, imi dicei totdeuna: »Decă vrei să me iubești, dragă mea Fanșetă, ț-o-i da tot ce-i dori.«

Contele. (Roșind) Eu... am đis asta?

Fanșeta. Și de multe ori āncă; in loc dar de a pedepsi pe Serafim. dā-mi-l mai bine de bărbat. și am să te iubesc la nebunie.

Contele. (Aparte) Indrăcit paj!

Contesa. Ei bine, dle, la rēndul dtale: mărturi-irea acestei copile, tot așă de sinceră ca și a mea, adevereșce in sfērșit, doue lucruri neindoielnice: că fără voința mea ț-am pricinuit ore-cari bānueli, pe timp ce dta sacrifici tot ce poți pentru a me face să te bānuesc din ce in ce mai mult.

Antonio. D'apoi bine, și dta stăpāne, spui gogoși ficei mele? Apoi las! am să mi-o smotruesc eu ca pe reposata mā-sa, care-o murit... Nu cā dōr me tem: dar dna știe bine cā fetișele cele mici cānd se fac fete mari...

Contele. (Aparte, desconcertat.) De sigur că un geniu reu, intōrnă tōte aici in potriva mea!

Scena VI.

Cei dinnainte, Figaro.

Figaro. Stăpāne, decă vei tot ținē de vorba pe fete, n'o să mai putem incepe nici ceremonia, nici jocul.

Contele. Dta să joci! dar nu te gāndești... dupā cāderea de ađi diminēță, cānd ț-ai selintit piciorul drept...

Figaro. (Mișcānd piciorul.) Me dōre āncă și acū... dar nu-i nimic. (Fetelor.) Haide-țila joc, frumōșelelor, haideți.

Contele (Inturnāndu-l.) Ai fost fōrte fericit cā straturile pe care-ai cādut erau molcāluțe ca puful.

Figaro. Fōrte fericit, negreșit, cāci altminteri...

Antonio. (Inturnāndu-l de asemenea.) Ș-apoi te-ai ghemuit așă de bine cā pāreai cu o palmă mai scurt decât ești, cānd ai picat jos.

Figaro. Nu cumva voiai să me mai lungesc c'o palmă, sēu să stau in aer? (Fetelor.) Veniți, dșōrelor, veniți!

Antonio. (Inturnāndu-l.) Și pe vremea aceea micul paj galopā pe calul seu spre Sevila?

Figaro. Treba lui e decă galopā sēu mergea la pas...

Contele. (Inturnāndu-l.) Și brevetul lui erā in buzunarul dtale?

Figaro. (Cam mirat.) De sigur! Dar ce dopros e

ș-acesta!? (Fetelor.) Dar haideți, haideți, odată telor...

Antonio. (Trăgēndu-l pe Serafim de braț.) Etă una care dice cā viitorul meu nepot e un mīncinos și trei sferturi!

Figaro. (Surprins.) Serafim! (Aparte.) Auđi, pros- tul mamei!

Antonio. Acū te-ai dumerit?

Figaro. M'am... m'am... Dar ce drācimi cān- tă el?

Contele. Nu-ți cāntă nimic, ci-ți spune cā el a sārīt pe zāmoși și mieșunele.

Figaro. (Visător.) Aha... decă dice el... se prē pōte. Nu pot să jur pentru ceva ce nu știu...

Contele. Așă dar, și tu și el...

Figaro. Și pentru ce nu? pōte să apuce pe tōtā lumea mania de a sārī; uite-te la oile lui Pamur- gius... și cānd dta incepi a te infuriā, nu știu deu de s'ar gāsi vr'o persōnă care să nu-i placā mai bine a riscā...

Contele. Cum, doi de-odată!...

Figaro. Dar ar fi putut să sarā și doue duzini; dar ce face cu asta de vreme ce nu s'a rānit ni- mene? (Fetelor.) Ei! dar aveți de gānd să veniți, ori ba?

Contele. (Infuriat.) Vra să diceā noi jucām aici o comedie! (Se aude preludiul unei fanfare.)

Figaro. Etă semualul pornirei. La locul vostru, frumușelelor, la locul vostru. Haide, Susānicō, dā-mi brațul. (Toți es alergānd; Serafim remāne cu capul plecat.)

VII.

Serafim, Contele, Contesa.

Contele. (Privind in urma lui Figaro.) S'a mai vēđut ore in lume unul mai indrāzneț! (Pagiului.) Cāt pentru dta dle morocānos, ce faci pe rușinosul, du-te de te schimbā repede, și să nu te ivești nicā- eri in sēra acēsta.

Contesa. Are să se plictisēscā cu totul sermanul copil!

Serafim. (Zăpăcit.) Sā me plictisesc! dar du- pe fruntea mea o fericire care va ținē mai mult de o sutā de ani.

(Va urmā.)

N. A. Bogdan

Poesii populare.

(De prin comitatul Turda-Arieș)

XIV.

M am uitat din deal in vale,
Sā vēd pe māndra in cale,
M'am uitat din deal in luncā,
Sā vēd pe māndra ce lucrā,
La amēđi unde se culcā,
Sā me duc eu sā-i fac umbrā,
Sā n'o ardā sōrele,
Cā-i albā ca dōmnele.

XV.

Frunđă verde mēr acruț,
Am avut și eu drāguț,
Și n'am șciut să mi-l cruț,
Dar acuma de-aș avē,
Tot pe palmā l'aș ținē,
Numa trecut-a vremea.

Culese de:

Anania I. Hodoș.

Cronică vienesă.

(Reprezentațiuni aristocratice.)

Reprezentațiunile aristocratice în acest an, în folos filantropic, avură loc în 9, 10 și 11 a. l. c. în sala splendidă a palatului Lichtenstein, care singură e un adevărat op de artă și decorațiunea admirabilă ținută în color albă și aur este un model clasic al stilului lucros din timpul lui Ludovic al XIV-lea. La prima reprezentațiune asistă Majestatea Sa regele, principele de coronă Rudolf, arhiducii Carol Ludovic, Ludovic Victor și Vilhelm, arhiducesa Maria Theresia, apoi o mulțime de principii și cea mai mare parte din aristocrație și diplomație. Eră un tablou pe cât se poate de interesant, sala cea pompoasă — uniforme splendide, toilete elegante, frumseți răpitoare, apoi brilante și scule, ce emulau cu lumina electrică!

Reprezentațiunile se începură la 8 ore cu o scurtă ouvertură, după care urmă producțiunea unui proverb în limba franceză de Narrey »Comme elles sont toutes« un fel de variațiune modernă a operii »Cosi fan tutte« de Mozart. Doue vèduve tinere, o principesă și fiica unui Hidalgo din Peru, sânt decise a se bate în duel din cauza unui nobil frances, ușorratec de minte; într'aceea apare acesta și declară, că a decis a se căsători cu o fată tineră, așa damele se impacă la fine. În această scurtă piesă interpretă în mod foarte caracteristic pe princesa rusă contesa Roman Potocka, er pe americana princesa Oetingen, fiica principesei Metternich și frapă publicul cu talentul ei teatral. Erupțiunile simțimentului unei atari dame escotice nu pot fi mai bine produse decât cum le produse princesa de mai sus. Rola cavalerului frances o jucă contele Potocki cu eleganță.

Tablourile viue ce urmară și cari represintară cele patru anutimpuri fură foarte cu efect, costumele în stil à la Maria Theresia. »Èrna« o simbolisă o părechă mergend cu sania: barona Roman Potocka și principele Fürstenberg, apoi patinători poloni: contesa Mensdorf și contele Schönborn. În tabloul »Primăvera« represintă contesa Czernin Flora, contesele Clam Galias, Ida de Paar și baronesa de Vaux erau simbolisate ca copii ai primăverei prin ghirlande, mandoline și tamburine. Foarte frumôsă și încântătoare fu »Vera«: pe basenul dinnaintea glorielului din Schönbrun plutiă o luntre aurită à la Rococo, în care stetea barona Pallavicini strălucind de diamante și însoțită de o societate ce constă din princesa Taxis Hohenlohe, princesa Eszterhazy, contesa Revertera, principele Windischgrätz și contele Seilern. »Tômna« o simbolisă o grupă de vênătoare constătoare din dna de Lindheim, ducesa Avarna, contesa Paar, barona Salm, contele Roman Potocki și principele George Schwarzenberg. Înaintea grupei erau aședate fructe și selbătăcii. Tôte tablourile făcură efect mare și trebură să se repetescă de mai multe ori.

După aceste tablouri răpitoare urmă o comedie într'un act de Meilhac »În folos filantropic« tradusă în limba germană și în care debută lucrătorul acestui teatru — princesa Paulina Metternich. Geniala principesă interpretă în această piesă pe o actriță ce dă lecțiuni teatrale unei dame aristocratice, care voeșce a jucă teatru în folos filantropic. Princesa Metternich desvoltă ca actriță talent mare și avu succes și aplaus enorm cu producțiunea de complete francese

și germane, er contesa Draseovici interpretă pe dama aristocratică cu eleganță și spirit.

Reprezentațiunea se încheiă cu pantomima »Im Puppenladen«, o imitațiune a baletului »Coppelia« de Delibes, și aici ca și în baletul amintit e vorba de păpuși espuse, cari apoi fiind trase cu cheia în urma mecanismului fac diferite mișcări automate. Pose-sora prăvăliei de păpuși — princesa Metternich vindea în companie cu comis-i ei: principele Schwarzenberg și contele Pallavicini și serviau cu mare alabilitate cumpărătorilor, unei părechii tinere dela țeră: contele Potocki cu princesa Lichtenstein și unui lord engles cu soția sa: principele Egon Hohenlohe și barona Salm. În prăvăliă erau espuse următorele păpuși: O iapanesă (contesa Roman Potocki), o spaniolă (contesa Trattmannsdorf), o chineză (contesa Hunyady), o harlekinetă (contesa Vydenbruk), o polichinellă (contesa Schönborn), o bouquetieră (contesa Harach), o păpușă à la Directoir (contesa Montglas), o pierette (princesa Hohenlohe), o păpușă Rococo (contesa Taaffe), o pëcurăriță (contesa Iosefina Trautmannsdorf), o maghiară (contesa Mannsfeld), o pescăriță (contesa Schwarzenberg), o rusă (contesa Zichy), o polonă (contesa Maria Harach), o croată (barona Herring), bebé (contesa Trautmannsdorf), apoi un crampus (baron Gudenus), un chinez (contele Harach), un harlequin (principele Windischgrätz), un pierrot (principele Salm) și un măestru de capelă (baron Herring.) Atât spaniola, cât și chineză și japonesa escelară prin grația jocului lor și mișcările lor automate. Cu deosebire fu mult aplaudată contesa Potocka și stèrni risete în public, când de-odată în decursul jocului se opri și numai după ce posesora prăvăliei o trase erăș, început a jucă mai departe. Contesa Carolina Trautmannsdorf fu un bebé drăgălaș, carele strigă cu multă naivitate »Papa« și »Mama.« La fine apără dîna păpușelor (contesa Mensdorf) cu dînele ei (contesele Ana și Paula Revertera) și insufflă viêtă tuturor păpușelor, cari apoi începură a jucă un cancan grațios, pe care îl intrerumpe apoi după meșul nopții posesora prăvăliei. Pantomima plăcū foarte și contesele cari jucară se distinseră prin grațiositate și frumsetă și fură frenetic aplaudate. Princesa Metternich primi un buchet splendid, asemenea și contesa Roman Potocka dela compatrioții ei.

După reprezentațiune ținū Majestatea Sa cerce în salonul din apropiere și damele ce se produsură avură marea onore de a fi avorbite, totodată își esprimă Majestatea Sa și ceialaltii arhiduci mulțămita și idestulirea cu cele vèdute. Reprezentațiunile au fost în folosul celor inundați din Ungaria și celor arși în Galiția, un loc a costat 25 fl.

Esposițiunea artistică iubilară este una din cele mai interesante și conține opuri de-a măestrilor celor mai renumiți. În dîlele acestea s'a deschis esposițiunea »Maria Theresia« una dintre cele mai rare — un adevărat cabinet de rarități, suvenirii și obiecte din timpul marei împèrătese. O să revin a vorbi și despre aceste.

Valeriu Rusu.

B o n b ó n e.

Domnul X... adresându-se foarte supèrat cătră servitorul seu:

— Dar bine, Costache, cum se poate să fii atât de dobitoc încât să-mi pui scrisorea la poștă, fără să bagi de sémă că nu-i scrisesem adresa?

— Apoi de, domnule, credeam că nu voiai să șciu cui i-ai scris...

*

Filologie internațională.

Diarele germane constată cu plăcere că francesii, cari rid de cuvintele de o lungime nemăsurată ce se găseseră în limba germană, au inventat, cu ocaziunea congresului un cuvânt care, nici el, nu e tocmai scurt și în ori-ce cas este cel mai lung care există în limbele latine. Acest cuvânt este »deconstitutionalisation.« Totuș inse, adăogă ele limba germană are cuvinte mult mai lungi, de exemplu: »Vierwaldstätterseesalonschraubendampferactiencurrenzgesellschaftsbureaubeamte.« Acest fenomenal cuvânt este o aglomerațiune de alte cuvinte și însemnă: Impieगत la biuroul societății (de concurență) de acționari pentru navigațiune cu vapore-salon, cu elice, pe lacul celor patru cantone (lac din Elveția.) De observat este, că ordinea cuvintelor în limba română este aci esact inversă de aceea în limbă germană.

Un librar-editor inapoiase unui autor poesile sale, refusând publicarea lor. Autorul supărat îi face imputări, dicându-i într'alte: »Să știi domnule, că nimic mai reu nu mi s'ar fi putut întâmpla.« — »O nu, domnule, acesta s'ar fi putut deca și-aș fi publicat poesile, respunse librarul.

Un domn, cetind diarul :

— Âncă și prostii de-aceste se pun în diare !
Dar eu fac și o sută pe și d'aceste !

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Știri literare. *Carmen Sylva* a fost distinsă de către Academia franceză cu un premiu pentru cartea sa scrisă în limba franceză: »Cugetările unei regine.« Premiul acesta constă din trei medalii, una de aur, una de argint și alta de bronz, pe care s'au imprimat numele cărții și datul scrierei cugetărilor. — *Dni Andrei Bărsean și Ioan Popea*, profesori în Brașov, fac cunoscut în »Școla și familia« că s'au retras dela redacțiunea acelei foi. — *Di I. Adam* a publicat la Făl-ticeni un volum intitulat: »Versuri și prosă.« — *Regele României* a mulțămît prin mareșalul de curte dlui Geza Gidofalvy, profesor în Sibiu, pentru trimiterea traducerii în limba maghiară a »Poveștilor Peșului.«

Di Marele Etimologic al limbii române istorice și populare, lucrat de dl B. P. Hașdeu, a eșit fășcióra a doua a tomului al doile. Acesta cuprinde cuvintele dela Apuc până la Ariciu. Intocmai ca broșurele de pân' acuma, așa și acesta cuprinde o comóră de studii lingvistice, ceea ce face ca publicațiune să fie o adevărată podóbă a literaturii române. Dicționarul acesta e scris astfel, că ne ofere nu numai o lectură instructivă, dar tot odată și petrecătoare. Prin el învățatul și neobositul autor ș-a făcut un monument neperitor în istoria literaturii române. Astfel de carte n'ar trebui să lipsescă din nici o bibliotecă publică românescă. În deosebi atragem atențiunea casinelor noastre. Prețul unui tom este 12 lei. Abonamente se primesc pentru fiecare tom, la stabilimentul grafic Socec et. Teclu în București.

Biblioteca poporală bucovineană. Din publicațiunea asta, menită pentru poporul românesc din Bucovina, erăș a eșit o broșură. Acesta conține novela poporală »Dumitru Stan« prelucrată de S. Colibanschi. Broșura de 145 pagine se vinde c'un preț bagatel de 20 cr. și se află de vândare în librăria Romuald Schally, Cernăuți. Novela bine prelucrată și scrisă într'o limbă curată românescă, cuprinde multe învățături folositoare pentru popor, de aceea e vrednică să fie spriginită de cărturarii noștri dela sate.

Diaristic. *Românul* dela 8/20 april e consacrat aniversării morții lui C. A. Rosetti, din a cărui scri-

eri reproduce mai multe bucăți; în fruntea foii se află ș-o ilustrație, care înfășează cabinetul de lucru al lui C. A. Rosetti. — *Diurile* e titlul unui diar politic, care a apărut la Galați, spriginind noul guvern. — *Pacea*, diar politic a apărut la Iași și va eși odată pe săptămână. — *Cavalul* a reapărut la Focșani, în format mai mare. — *Di Nicolae Coșariu*, asessor la sedria orfanală din Timișóra, a primit editura foii »Gazeta Poporului«, al cărei redactor va remâne tot dl T. V. Păcățian.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Știri teatrale și musicale. *Di A. I. Odobescu* nu va fi numit director general al Teatrului Național din București; cu durere aflăm șcirea acesta din »Românul.« — *Di Gr. Gabrielescu*, unul din talentele noastre artistice, care la Teatrul Național din București nu ș-a putut găsi un teren de activitate, a cântat de curând în teatrul »Scalla« din Milano și a fost bine primit. — *Di Alina D. Anunescu* a anunțat pe ași duminică un concert în sala Ateneului Român din București.

Teatrul Național din București. Beneficiile nu se mai slărșesc. Totă săptămâna acesta a fost a lor, până și cassierul teatrului a avut un beneficiu. Despre ele n'avem nimica de însemnat. Afară de ele »Deputatul model« a avut mai mare succes; toți artiștii au fost bine și în deosebire Hasnaș a provocat multe aplause.

Cor nou de plugari s'a înființat în comuna Remetea-Timișană. Acest cor precum spune »Biserica și Școla« din Arad, a dat în 6 martie un concert, er în duminica din 20 marti a cântat sânta liturgie în biserică spre deplina mulțămire a credincioșilor.

Piese musicale. În editura Societății »România Jună« în Viena, (VIII, Schloßelgasse nr. 28) se află de vândare și următoarele compoziții musicale: »Fleur roumaine« polca française de Ed. Straus, prețul 50 cr.; »Camelii« vals de Porumbescu, 50 cr.; »Visu« vals de Flondor.; »Dina Dunării« polca française, Porumbescu 30 cr.; »Cântece studentești« de Porumbescu, 20 cr.

C E E N O U ?

Știri personale. *Maj. Sa* a dăruiț din șatula sa proprie pentru incendiati din Siretiu o mic de florini; pentru clădirea bisericii gr. c. din Petroșeni 200 fl., pentru clădirea unei școli în Ternești 100 fl. — *Di M. Coșlănicean*, ilustrul bărbat de stat al României și president al Academiei Române, carele nu de mult a deschis sesiunea generală a Academiei, e foarte greu bolnav. — *Di Tit cav. de Onciul*, paroc în Câmpulung în Bucovina, a fost numit membru al consiliului școlar din districtul Câmpulung. — *Di dr. Ilarion Pușcariu*, archimandrit în Sibiu, a vizitat în săptămânile trecute liceul, școlile comerciale și reale române din Brașov, asistând mai de multe ori și la prelegeri și luând parte în doue conferințe ale corpului profesoral. — *Di Isidor Marcu*, preot al archidiecesei Blaș, a fost promovat de către universitatea din Viena la gradul de doctor în teologie. — *Di dr. Mondă* a fost ales medic la Sângeorgiu în Ardeal. — *Di dr. Ioan de Volcinschi* fu numit consilier sanitar c. r. în Bucovina. — *Di Fabiu Rezeiu* avocat în Lugos și dl *di dr. Dimitrie Florescu*, candidat de avocat acolo, au fost numiți dragomani și translatiori la tribunalul din Lugos. — *Di D. Laurian* a primit sarcina de secretar general al ministerului instrucțiunii publice din România. — *Di V. Măndrean*, profesor

la școala normală de institutori din București, va fi însărcinat cu direcțiunea acelei școli. — *Dl dr. G. Crainicean*, unul din colaboratorii noștri dela București, în urma recomandăunii corpului profesoral al facultății de medicină de acolo, a primit dela ministrul de culte autorizațiunea să potă ține la acea facultate un curs liber de operațiuni oculistice și de oftalmoscopie.

Academia Română intrunită în sesiune generală lucrează cu sirguintă, ținând și vr'o două ședințe publice. În curând vom publica un raport despre lucrările sale din această sesiune. Secțiunea literară a recomandat de membrii (în locul lui Cipariu și Fontanini) pe dnii Ioan Slavici și G. Bengescu secretarul legațiunii române din Paris: înse în ședința plenară nici unul n'a intrunit majoritatea reglementară și astfel alegerea s'a amânat pe anul viitor. Membru onorar s'a ales dl Sorocean, archeolog din Basarabia; ér membru corespondent s'a numit dl dr. Alesandru Șuțu, profesor al facultății de medicină din București.

Asociațiunea transilvană. *O fundațiune nouă.* Dl B. Bașota, fost jude r. în Alba-Iulia, a trimis comitetului Asociațiunii o copie a testamentului remas după reposatul Ion Pop Bota, fost oficianț r. u. în retragere, care a lăsat în administrațiunea Asociațiunii 10'00 fl. spre a se creă din ea o fundațiune cu numele »Ioan Pop Bota.« Comitetul a decis să cêră dela executorul testamentului limpedirea remasului și numai după ce legatul va fi limpede și i se va trimite testamentul original séu în copie legalisată, se va pronunția decă primește séu ba administrarea fundațiunii. — *Averea Asociațiunii* la 29 februarie a fost: în bani gata 1706 fl. 34 cr., în realități 106.043 fl. 92 cr., în obligațiuni 7100 fl., suma 114.850 fl. 26 cr. Starea fundațiunilor, tot atunci, în bani gata 46 fl. 97 cr., în obligațiuni 13.100 fl., în casa de păstrare 3.044 fl. 53 cr., suma 16.191 fl. 50 cr. — *Despărțământul Făgăraș*, în adunarea sa din 11 nov. a încassat ca taxe 68 fl. 50 cr., ér dela membrii ajutători 67 fl. 80 cr.; suma primă s'a trimis comitetului central, ér a doua s'a reținut spre a se creă două premii de câte 10 fl. pentru cei ce vor desvoltă mai mult spor în pomologie și legumêrit, ér restul se va da ca ajutor pentru cei ce vor luă parte la cursul din industria de casă, ce-l deschide dl invêțător G. Moian în Brașov. — *Despărțământul Turda* a ținut adunarea sa la 27 dec. în Ludoș, sub presidiul protopopului N. Solomon: s'au încassat 93 fl., din care 80 fl. s'au trimis comitetului din Sibiiu, ér restul s'a oprit pentru trebuințe locale: dnii A. Moldovan și Simeon Pop au pregătit niște disertațiuni, dar din lipsa timpului nu s'au putut ceti. — *Despărțământul Sbeș*, în adunarea sa din 2. oct. la Mercurea a hotărît reorganizarea agenturilor: dnii Z. Mureșan și G. Babeș au cetit lucrări de ale lor: s'au încassat 30 fl.

Școala de fete a Asociațiunii transilvane, după cum se șcie, are un deficit ce-l plătește énsași Asociațiunea. Comitetul a decis ca acesta să se plătescă din colectele ce sânt a se continuă. Spre acest scop se va emite un nou apel cătră publicul român. Totodată se vor rugă direcțiunile institutelor române de credit și economii să facă și ele o colectă spre scoul acesta. Și până la intrarea colectelor, institutul »Albina« va fi rugat să deschiđă un contocurent cu interese cât se va puté mai mici. S'a mai decis, ca copilele care doresc a petrece și lunile de ferii în internatul Asociațiunii, să fie provêdute cu cele trebuitoré și în acel timp.

Internatul din Baia-mare. Cetitorii noștri șciu, că inteligița română din împregiurimea orașului Baia-mare au ținut la 11 februarie în Șomcuta o confe-

rință în care au hotărît să înființeze la Baia-mare un internat de băeți. Capitalul preliminar pentru scoul acesta este 25 mii florini, care se va împărți pe 500 de acții de câte 50 fl. Comitetul însărcinat cu conducerea interimală a cauzei face un apel la publicul românesc a subscrie acțiile trebuitoré, totodată publică și un prospect în care face istoricul înființării și indică condițiunile subscrierii. 10% și de fieșcecare acție 1 fl. pentru cheltueli, sânt a se plăti la subscriere, ér restul în rate lunare de câte 10%. Subscrierile se fac la advecatul Nicolae Nilvan în Șomcuta. La prospect sânt semnați: Iosif Pop, Vasilie Butean, Nicolau Nilvan, George Pap, Ludovic Man, Vasilie Indre, Ladislau Dragoș, St. Biltiu, dr. Vasilie Lucaciu, Ioan Papp, Gavril Szabo, Ioan Drumariu, Elia Pop, Teodor Blaga, F. Cocian, Demetriu Suci.

Alumneul național român din Timișoara alaltă eri vineri în 27 aprile a ținut adunare estraordinară. Despre decursul ei încă n'avem informațiuni, din pregătirile făcute înse credem, că adunarea a fost mare. Acesta se motivéază prin împregiurarea, că în timpul din urmă Alumneul ajunsese în un fel de crisă, ceea ce a stêrnit interesarea ómenilor de bine. S'a anunțat că la acesta adunare are să ia parte și Pr. Ssa episcopul Ioan Mețian, patronul institutului, precum și dl Alesandru Mocioni, ba dóră și dl Antoniu Mocioni.

Alegeri pentru sinóde. *In archidieceasa Sibiiu* s'au mai ales din cler Ioan Danciu. — *In diecesea Arad*, pe teritorul consistorului aradan, s'au ales, după cum aflăm pân' acuma, dintre mireni: Ioan Beleş, I. P. Dessean, George Feier, Mihaiu Veliciu, Pavel Rotariu, Emanuil Ungurean, dr. Iosif Gall, Dimitrie Bonciu, David Nicóra; pe teritorul consistorului oradan, s'au ales din cler Ieroteiu Beleş, Teodor Filip, V. Moga, Vasiliu Pop, Iosif Vesa, Petru Suci, dintre mireni Nicolae Zigre, Desideriu Poynár, Ioan Pop, Alesandru Filip, Paul Pop, Teodor Fășie, Paul Fășie, dr. George Popa, Teodor Lazar, George Dringou (în 2 locuri) și Ioan Buna. — *In diecesea Caransebeș* s'au mai ales dintre mireni Ioan Budințan și Petru Broștean; dintre cei aleși dl Antoniu Mocioni este ales în trei locuri, ér dnii dr. George Popovici, George Ioanovici și Ion Ionaș în 2 locuri.

Conferințe literare. *Dl Gr. Păucescu* a ținut duminică la Ateneul Român din București conferința sa: »Îmbunătățirea sortii țeranului.« — *Dl M. N. Seulescu* a ținut tot acolo mercuri o conferință despre »Principiul naționalităților.« — *Dl G. D. Teodorescu* a ținut în acelaș local conferință despre »Miturile lunare: Vêrcolacii.« — *Dl Achile Gheorghiu*, tinerul profesor de sciințele fisico-chimice dela liceul din Craiova, întreține în fiecare duminică un numeros public, compus din elevi, profesori și alte persoane particulare, cu diferite esperințe în aceste sciințe, care sânt de o mare importanță.

Processe de pressă. *Processul »Tribunei«* s'a pertractat la 25 l. e. înainte curții cu jurați din Cluș; autorul articolului incriminat, dl Ioan Slavici, a fost condamnat cu 9 voturi contra 3 la închisóre de 1 an și la amendă de 100 fl. precum și la plata cheltuelilor. Dl Slavici a declarat, că va da recurs de nulitate. — *Processul dlui Traian Doda* se va pertractă la tribunalul cu jurați din Arad în 14 iuniu, apêrătorul seu va fi Carol Eötvös. — *Processul »Calicului«* va urmă în luna lui maiu, la tribunalul din Cluș, căci Curia regéscă a respins recursul în contra competenței dat de autorul versurilor incriminate, părintele Pocrean din Lugoș.

Mecenati. *A. Radovici*, carele a murit de curând la Galați, a lăsat acelei comune o moșie intrégă pentru școli și un spital. Din vinitul acestei moșii se vor da câte două mii lei pe fiecare an la 3 școli de bă-

eți ale comunei pentru haine și cărți copiilor săraci, 6000 lei cu care să se construiască un local de școală în Vadu-Ungurului; acesta școlă va purta numele defunctului și al soției sale. — *Dna Olimpia Lahovary* n. Asachi a înzestrat județul Prahova din România cu un spital, situat în comuna Câmpina. — *Dl Ion N. Alexandrescu* a donat o rentă de 1000 lei pe an pentru a servi la întreținerea aceluiaș spital.

Oglinda lumii. *Impăratul Germaniei* a scăpat de ocamdată de moarte: după o crasă desperată starea lui s'a îmbunătățit erăș: acesta îmbunătățire, firește, e numai de ați pe mâne și catastrofa pôte să urmeze în ori ce moment. — *Regina Englierei* vinind din Florența spre Berlin, la Insbruck a fost intimpinată de împăratul și regele Francisc Iosif și-a petrecut 5 părare de ore în salonul dela gară. De acolo a mers la Berlin, unde a intimpinat-o fiica sa, împărătesa Victoria; după sosire numai decât a cercetat pe ginere-seu, împăratul Frideric; apoi a făcut vizită împărătesei Augusta și a treia și a plecat acasă. — *În Franca* mișcările monarchice iau dimensiuni din ce în ce mai mari. Generalul Boulanger are deja 13 aderenți între deputați Comitele de Paris a făcut un manifest, în care dăce că Franca e sătulă de republică: el sfătueșce pe partizanii sei să ceră disolvarea camerei și să reclame revisuirea constituției: crede că țera va înțelege că monarchia este singura care să pôtă garanta ordinea înăuntru și liniștea în afară. — *Din România* se serie, că tulburările țeranilor s'au potolit cu totul: totodată s'a constatat, că la ațitarea tulburării a contribuit și agitația rusescă, ce tinde să facă 'n țera mișcări revoluționare. — *În Serbia* a izbucnit crasă ministerială, căci scupeina votând legea cea nouă municipală s'a pus în contradicere cu Corôna.

Reposatul împărat Vilhelm a lăsat moștenire 24 milioane de mărci, trei milioane pentru împărătesa Augusta; unu și jumătate pentru marea ducesă de Baden: principelui Vilhelm și soției lui un milion și o moșie principelui Henric. Impăratul Frideric capătă $\frac{3}{8}$ din economiile făcute de reposatul împărat, ceea ce se urcă aproape la un milion: marea ducesă de Baden $\frac{2}{8}$. Tesaurul corônei moșteneșce 12 milioane.

Vêlul țarevnei. Soția unui diplomat rus, care s'aflase dălele trecute la Brussel, a comandat acolo un prețios dar de Pașci pentru țarevna. Acest dar se compune d'un ou în argint în mărimea ouelor de găină. Veți dăce că nu e mare lucru, dar acest ou cuprinde un vêl de horbote în lungime de patru metri și în lățime de doi metri. Desemnul horbotelor e atât de subțire, că nu se pôte vedé cu ochi liberi și numai printr'o sticlă măritore. La mijloc se află corôna imperială. Totul este o operă artistică unică în felul ei. Nu șcim cât va fi plătit dâna rusă pentru acest dar de Pașci.

Domnul e de vină. O dâmnă, soția unui fabricant, angagiase, sânt câteva sêptemâni, o bucătărăsă, de care eră foarte mulțumită, căci eră economă și gătia bucate gustose. Alaltăeri inse acea bucătărăsă modelă dete pe neașteptate concediu stăpânei sale. Dâmnă, dorind a păștră în serviciul seu o bucătărăsă atât de bună, stăruia să-i spue causa pentru care voeșce a părăsi casa ei. În urma insistenței sale bucătărăsa i mărturisi că dl ar fi de vină. Stăpâna casei tare surprinsă și foarte supărată o întrebă: »Cum, bărbatul meu? ôre ț-a făcut el oferte netrebnice?« »Ba!« respunse bucătărăsa, »nici vorbă nu e; dar să veđi, am și eu un amarez, care mi-a dâs eri: Ascultă Anico, nu mai voi de tine, am înțeles acuma că ești o femeie urită. Eu urită? i-am respuns, nu mi-ai spus

mai alaltăeri: drăguța mea, Anico, cât de mult te iubese! Pôte, mi-a replicat, că așa să fi vorbit, dar acum am înțeles că ești urită ca ciurma, decât n'ai fi atât de urită, stăpânul dtale nu te-ar lăsă în pace, dar fiind că nici nu se uită la tine, nu începe indodelă că ești urită.« Stăpâna casei se nunciă înzădar să combată logica ciudată a amarezului bucătărăseii, care stăruia a părăsi un serviciu unde domnul nu șcie să aprecieze larmecele sale. Pôte că la o altă casă va găsi un stăpân mai puțin indiferent și că amarezul ei nu va mai ave a se plânge de nepăsarea noului ei stăpân.

Galanteria cavalerului. Domnișora R. o frumoșă balerină la opera curței din Viena perduse la o serată dată la un mare hotel din capitală o brățară. Ea anunțase perderea brățarei prin presă și ficsase pentru eventualul restitutor o recompensă foarte mică. Sânt câteva dăle că domnișora R. primă dela un cavalier bine cunoscut în societatea mare o cutiôră și o scrisore având următoreea cuprindere: Am găsit atunci brățara dtale și spre marea mea mirare am vedut că este de imitațiune și fără valoare reală. Trebuie s'o consider d'o neiertată economie din partea amicului dtale, comitelui G. că te lasă să porți diamante false. Dă-mi voie a repară greșela lor: vei găsi în această cutiôră brățara dtale, inse în pietre prețioșe lucrată întoemai după originalul fals.

Englezeșce. Un particular bogat dela Londra, domnul Mauriciu Herbert, a publicat, sânt câteva sêptemâni, în diferite diare o ofertă matrimonială, prin care declară că se va căsătorii cu acea dâmnă seu domnișoră, care i va găti cel mai bun beefsteak; adăogând că este d'ajuns ca acea persoană să fie încă jună, nu peste treiđeci de ani, și că nu pretinde nici o zestre. Rêspunsurile și invitațiunile la mesă erau numêroșe și domnul Herbert consumase în douedeci și opt de dăle la optđeci și una de familii, la dejun, la prând și la cină optđeci și un beefsteak. Beefsteakul care corespușce cu idealul seu culinar era acela, ce-i servise domnișora Mary Wilson, o fată frumoșă în vârstă de douedeci și cinci de ani. La 9 februarie s'a celebrat cununia domnului Herbert cu domnișora Wilson. Când soții ajunseră acasă după ceremonia religioșă, frumoșă căsătorită căđu la picioarele soțului seu și-i mărturisi că nu dânsa, ci bucătărăsa părinților ei, gătise beefsteakul premiat. Domnul Herbert ridică pe frumoșă lui sotie, o sărută și-i dăse cu generositate: »Nu face nimic decât nu șcii să găteșci bune beefsteakuri, luna trecută a trebuit să mănânc atâtea, că m'am săturat de ele și vortrece ani până să-mi revie gustul pentru beefsteakuri.«

Șepca împăratului Vilhelm. »Berliner Tageblatt« citeză următorul fapt, care dăce acest diar, caracterizeză foarte bine spiritul de economie al împăratului Vilhelm. Cu ultima sa voință, între altele a dâs că voeșce să fie înmormântat cu șepca sa militară pe cap. Când inse s'a căutat toate șepcele pe cari le-a purtat, nu s'a găsit nici una în stare bună, astfel că a trebuit să se cumpere o șepcă nouă.

Copila ou pèrul de argint. De vre-o câteva sêptemâni între orele doue și trei după amêđi, se vede preumblându-se la »Bois de Boulogne«, la Paris, o copilă de aproape đece ani, care atrage atențiunea tuturor. Acesta copilă este elegant îmbrăcată, pare a fi indestul de sănătôsă și are pèrul alb, întoemai ca argintul, lung de aproape șesedeci centimetri și căđend pe umeri în bucle. Este de notat, că copila acestă nu este o albinôsă. Ochiu ei n'au colôrea roșie caracteristică acestor casuri particulare, și pare că acestă albeță a pèrului o datoreșce unor cause morale. Acestă merită o esplicațiune. Dșora Sașa de Skob... — astfel se numeșce copila — este fiica unei dâmnă

din biciu,  r Iancu mână caii şi le vorbeșce intr'una.

După trei ceasuri de călătorie, care mi se par un an, zăresc casa părintescă la capătul satului, incongiurată de plopi innalţi. Frate-meu int rit  cu biciu pe toţi c nii ce-i int lne ce in cale, cari latră ca niște nebuni. Imi vine să s r din trăsură, at t de mult doresc să ajung mai iute. In sf rsit, trăsura intră in curte  i se opre ce la scară. Tata e la c mp cu țeranii; bunica singură ne iese inainte  i ne str nge in braţele ei uscate,  i lacrămile curg  ir ie pe obrajii-i galbeni. Nu șciu ce să mai fac de bucurie; imi vine să s r, să joc, să c nt. Alerg dintr'un loc intr'altul fără nici un scop; dela cuhnie la sofragerie, dela porumbei la vaci, din curte in grădină. Mi se pare tot schimbat. Me plimb cu Iancu de mână prin to t  casa  i ne alegem o odaie ca s'o locuim, căci acum ne-am mărit, nu mai s ntem copii,  i avem am ndoi singuri o odaie. Slujnica ne urm z  cu zimbetul pe buze. — Ce mare a crescut cuconi a! nici n'o mai cuno ci; e frum s  ca un bujor.  i cocon sul s'a inn lţat  i s'a făcut voinic. — După ce ne-am ales odaia, frate-meu me t re ce după d nsul până la grajd, pune m na pe calul cel mai frumos  i porunce ce vizitiului, cu ifos, să ingrijesc  de d nsul mai mult dec t de toţi ceialalţi. Pune de-i sc te  eua afară  i porunce ce să-i ștergă scările să strălucescă. Argaţii ne s rut  m nile ca la niște b tr ni.

Ah! vacanţa! vino mai iute.

*

Grădina dela spatele casei e plină cu flori  i pomi roditori. Lui Iancu i plac p mele, mie florile; me inebunesc după ele; cele mai multe s nt sădite de mine. Iancu se amestecă  i el c te-odată la gr din r , dar nu șcie să facă nimic, imi strică tot rostul; in loc să caute p m nt negru  i m le, imi aduce pietri . Afară de asta, calcă pe r sade,  i nici nu vr  să șcie de munca mea.

Bunica il c rt  adeseori din pricina asta, căci şi ei ii plac florile şi le ingrije ce. Ce b tr n  bună, mama bunică! Me iube ce ca pe ochii ei din cap. — cu mult mai mult dec t pe Iancu, — cu to te că o supăr c te-odată, s ra mai cu s m  c nd se aședă in privdor, in je ul ei cel larg, cu bonetul in cap  i cu ochilarii pe nas. Nu șciu de ce, dar nu me pot st p ni să n'o imitez. Me aședă bini or la piciorul je ului, pe un scăunel, pun un bonet d'al ei in cap, niște ochilari vechi pe nas, iau un ciorap  i incep să lucrez intocmai cu d nsa. Iancu r de, — r de de se pr p de ce. Bunica nu bagă de s m  d'ocamdată, dar Iancu r de mereu p n  ce o sile ce să- i intrepr  lucrul ca să-l certe. Me d  de pildă ca pe o fată cuminte,  i Iancu r de  i mai tare. Ascund numai dec t bonetul  i ochilarii, pironesc ochii pe ciorap  i rem i smerită ca o sf nt .

— Pentru ce ri i,  tregarule! Lucrez   i tu ca d nsa. Ia o carte  i citeșce. Dec  nu me ascuţi, te spui la mă-ta.

Iancu se preface sup rat  i tace până ce se mai lini ce ce bunica  i- i reia lucrul. Pui din nou bonetul in cap, aședă ochilarii pe nas,  i cl t n capul la fiecere mi care ce fac cu m na, — intocmai ca d nsa. Iancu nu p te să se mai stăpânescă, isbucne ce in hohote de ris  i face semn bunicii să se uite la mine, tocmai c nd sînt mai mult ocupată ca s'o imitez.

— O să-mi strici ochilarii, drace. Aide, fugiţi d'aici, duceţi-ve de ve jucaţi in curte.

Atunci ne aruncăm am ndoi in braţele ei, o sărutăm, o giugiulim, o m ng iem pe obraji, ii dregem bonetul, ii a ed m p rul,  i biata bunică se imbl nde ce, ne s rut  pe frunte  i plânge.

Ah! bunico! c t de mult te doresc.

*

Tata e un v n tor de frunte. Pl c  adeseori la o pădure din apropiere; il ia  i pe Iancu. Reut ciosul! imi face in necaz. Ce bine i  ede cu pantalonii v riţi in cizme  i cu g nta de v n tore după g t! Mor de ciudă că nu s nt  i eu băiat. Il rog să me ia cu d nsul, dar e at t de m ndru, că nici nu-mi raspunde. I i priveșce pu ca, ce str luce ce ca argintul.  i din c nd in c nd m ng e cu m na c nele ce-i j c  prin pregiur. Inzădar chiem la mine pe Ector, inz dar i ar t o bucată mare de p ne; afursitul de c ne nu se mai desparte de frate-meu. Imi vine să inebunesc de necaz. Me ag t de braţul tatii şi-l rog cu lacrămile in ochi, să-l intov r  sc.

— Vino, dar drumul e cam lung  i o să oste-ne ci. Iancu e mult mai tare ca tine,  i inv ţat cu v n tore.

Iancu me priveșce cu dispreţ. — O fată la v n tore! S'a mai v du t una ca asta! O să cad pe drum, o să-mi vie reu, o să stric chieful v n torilor, o să incurc lucrurile. — Dar mie ce-mi pasă! Merg deja alături cu tata şi-i duc chiar cornul cu praf de pu c . Abi  pe la calea jumătate me apropiu de Iancu. Nici nu me ia măcar la braţ. Eu nu mai pot de obosel   i el abi  a prins gust de umblet. I dau să intel g  că am ostenit şi se preface că nu șcie de ce e vorba. Căldura  i praful me inn c , me d re capul. Imi vine ameţel , nu mai pot de picioare. Imi vine cu greu să-i spui tatii  i rabd in mine, in ciuda lui Iancu.  tregarul! ar vr  să me ved  c du t  in mijlocul drumului. — Ce am căutat la v n tore? Se cuvini  să steie acasă, cu mama  i cu bunica, să-mi văd de lucru  i de gr dini ; să gătesc m ncare pentru v n tori  i să le ies inainte c nd s'or int rce. — Frate-meu are dreptate, dar mie-e urit fără el acasă.

(Incheierea va urm .)

Constantin Drăgulinescu.

C nd mieu l nopţii

C nd mieu l nopţii me cuprinde,
 i obosită ochii 'nchid,
Cl desc in somnu-mi lin  i dulce
Al visurilor ginga  zid.

Cl desc loca ul fericirei,
Al fericirei p m nte ci;
 i tu, ce-ave-mi ești departe,
Acum a   de-apr pe-mi ești.

Simţesc privirea ta ferbinte, —
Simţesc că 'n braţe me cuprinţi,
Cu dragostea-ţi nemărginită,
Tu dor in inima-mi aprinţi.

Cu vorbe dulci, cum numai tu  ci,
Me chiami pe mine,  i zimb nd,
Me 'nveţi la taina fericirei,
Iubindu-te, me 'nveţi, iubind.

Dar nóptea trece, visul sb r ,
La greul vieţii me trezesc;
Ce sorta nu vr  să 'mplinesc  —
In vis iubite — le zăresc.

Lucreţia Suciu.

Creștinismul în Dacia și creștinarea Românilor.

(Incheiere.)

In intervalul dela 842-850 tot poporul Bulgar în genere primește creștinismul. Metodiu și Ciril se ridică de regele Mihail la rangul de episcopi și pentru că ei își făcuseră studiile lor la Roma, cerură dela Papa Nicola patriarhul Romei să le trimită preoți și episcopi. Să se noteze bine, că până atunci nu se făcuse schisma între cele două biserici creștine și după stăruința lui Metodiu și Ciril Bulgaria ținea în privința bisericească de patriarhia Romei. Numai în urma sinodului 8-a, care se ținu în Constantinople în timpul împăratului Vasile Macedon, Bulgaria trecu bisericește sub autoritatea patriarhiei de Constantinople.

Din probele istorice espuse până aci vedem dar, că Românii din toate părțile Daciei au primit religiuinea creștină chiar dela începutul erei creștine și că Bulgarii s'au creștinat cu 700 ani în urma Românilor, prin urmare ei n'au putut să ne creștineze pe noi pe Români, și din contră noi am contribuit la creștinarea lor, cei doi apostoli ai creștinării Bulgarilor fiind Români născuți și crescuți în părțile Severinului.

Să trecem acum la celelalte argumente ale profesorului Golubinski, relative la adoptarea alfabetului cirilic de către Români și la cuvintele slavone din literatura noastră bisericească.

Până în secolul XI după Chr. noi Românii din toate părțile Daciei ne serviam de alfabetul latin și în bisericile noastre se făcea serviciul divin pe cărți scrise cu caractere latine. Disputa între cei doi patriarhii de Roma și Constantinople pentru întetate, dete loc la un lung period de certe susținute cu multă inversunare și ură de amândouă părțile, începând cam dela anul 857 după Chr. între patriarhul Fotiu de Constantinople și patriarhul Nicola de Roma, și cauza acestei cerți eră provocată și susținută mai mult din partea represintanților Bisericii dela Roma. Aceștia pretindeau supremația patriarhiei lor și tindeau la un sistem de absolutism, pe când biserica de răsărit represintă adevăratele idei liberale și constituționale. Astfel disputele începute între patriarhul Fotiu și Papa Nicola I la 857 după Chr. fură semnalul desbinării și deși între acești innați demnitari eclesiastici nu fu o pace durabilă, totuș până în secolul XI există ore-care toleranță între cele două biserici. În acest secol inse începură a se inmulți scrierile și acușatiunile ce își aruncau Papii și patriarhii, până când Constantin Mononah séu Gladiatorul imperatorul Bizantin, care aprins de impuțările mahometanilor, cari acusau pe creștini de iconolatri, adecă adoratori ai unor imagine idolatre, voi să desființeze iconele în statele sale. Papii aușind despre acesta, refuseră de a se supune acestui edict împărătesc și rezistența lor fu susținută de totă Italia. Mai toate cetățile Italiei și Lombardiei se uniră ca să apere credința lor comună, contra împăratului de Constantinople, pe care îl tratară de iconomah. Chiar regele de Lombardia goni pe esarhul de Ravena, care se supusese edictului împărătesc; acest exemplu fu imitat de totă Italia și toate cetățile alun-gară pe ducii lor și se declarară independente: ér Roma recunoscu pe Papa ca pe cel mai innaț magistrat. Acastă revoluțiune contra ideilor de răsărit putea să fie funestă nu numai pentru cetăți, dar chiar și pentru Papi. Papa de Roma trimise o deputațiune la Mihail Cerularul patriarhul de Constantinople, care în numele Papei, pretinseră dela densusul o supunere absolută către Papa și îi impuseră ca să

oprescă ori-ce scriere contra perceptelor bisericii de Roma. Patriarhul Mihail respinse cu indignațiune aceste pretențiuni absurde și delegați Papei în urma acestui refus, puseră pe Sânta mesă din templul Sf. Sofii, o bulă prin care se anatemisau toți aceia care nu se vor supune Papei. Patriarhul Mihail respunse și el printr'o anatema occidentalilor și astfel la 1054 se desbină biserica creștină pentru totdeauna.

Aceste dispute și certe făcându-se cu atăta inversunare din amândouă părțile, făcură mult reu creștinătăței în genere.

Românii, Bulgarii și Sârbii, în bisericile lor, pe atunci, făceau serviciul divin pe cărți scrise cu litere latine, dar cărțile bisericești, erau traduse în limba poporului ca slujba bisericească să fie înțelesă de toți creștinii.

Frații Metodiu și Ciril, prevădând că certele dintre cele două biserici o să aducă la o adevărată schismă, lucru ce s'a și întâmplat, și pentru că după hotărârea sinodului 8-lea, Bulgaria se ținea de patriarhia de Constantinople, o să fie nevoit poporul bulgar să adopte alfabetul elin, care eră al patriarhiei lor și având în vedere dificultățile ce presintă adoptarea acestui alfabet, ei compuseră pentru Bulgari un nou alfabet, servindu-se în această combinație și de alfabetul latin și de cel elin. Așă că pe la finele secolului IX-lea, Bulgarii, cari până aci aveau alfabetul latin, acum aveau alfabetul lor, rumit cirilic, după numele autorului seu. Trăind încă Metodiu și Ciril, puseră de se tipăriră toate cărțile lor religioșe cu caracterele noului alfabet cirilic.

La anul după Chr. 1439, se ținu un mare sinod la Florența pentru unirea bisericii apusului cu a răsăritului, la care sinod merse și Damian mitropolitul Moldovei. În țeră inse călugărul Teoctist produse o reacțiune așă de mare în contra latinilor, încât Românii arseră din bisericile lor toate cărțile scrise cu litere latine, pe cari le credeau de schismatice și în locul lor introduseră caracterele alfabetului cirilic, tipărindu-se toate cărțile religioșe cu litere cirilice, în locul celor latine.¹

Etă dar cauza pentru care noi Românii am primit și ne-am servit de alfabetul slav un timp așă de îndelungat și tot din cauza eresiei religioșe ne servim în mare parte și până astăzi în biserică tot de alfabetul lui Ciril. Capii bisericii române, din România, cu toate că biserica română este autocefală, totuș n'au creșt că este sosit timpul ca cărțile bisericești să se tipărească cu litere latine, care sânt alfabetul nostru național.

Încât priveșce cauza, că în literatura noastră religioșă se gășesc și vorbe slave, acesta nu este un cuvânt, că noi Românii am fost creștinați de Bulgari și faptul se esplică așfel :

Bulgarii, dela unirea lor și chiar până astăzi n'au încetat de a fi în cele mai amicabile legături cu Românii. Vięta Bulgarilor, putem dice, dela descalecarea lor în acestea locuri și până astăzi a fost strîns legată de a Românilor și mult timp aceste două națiuni au format un stat politic foarte puternic în orient. Când se întâmplă ca două popore să trăiescă o vięta de atâtea secole împreună și în cea mai strînsă legătură de prietenie, trebuiă neapărat ca să-și fi apropiat una dela alta espresiuni, pe cari cu timpul să le fi naturalisat în limbă.

Ne întrebăm acum, cum un om instruit și mai cu sémă un profesor universitar, să-și potă imagina, că ar fi destul cuiva, (după cum dice dl G. Chițu), a resfoi și despoia câteva vechi ciallove, scrise séu tipărite de niște țarcovnici (cântăreți la biserică, can-

¹ Laurian, Istoria Românilor.

tori) ai unei lugubre epoce, de decadență morală și spirituală, de intineric gros și de bigotism, și culege din asemenea scripte câteva sute de cuvinte, cari de cari mai urite, cari de cari mai diforme și imposibile pentru natura și legile limbei noastre și apoi basat pe niște asemenea argumente, să facă afirmațiuni, cumcă limba română s'a format mai mult prin imprumutarea a mii și mii de diceri slave.

Cuvintele s'au introdus în limba bisericăscă prin liturghii, litanii, doxologii, axiōne, parastese, cherovicie etc. etc. cari tōte n'au nimic a face cu epoca supremă a creștinărei în ambele Dacii, care s'au operat cel puțin cu 4 séu 5 secole înainte prietinelor noștri de peste Dunăre.

Românii îmbrățișând religiunea creștină, trebuiau mai nainte de tōte să devină din polithești, monothești și prin urmare să renunțe la tōtă mulțimea de zei și deite și să nu mai aibă decât un singur deu, la care să se inchine, pe care să-l adōre și dela care să sere mântuire și ajutor. Cum au numit ei pe deul lor? L'au numit cu terminul slav Bogο! Nu, Românii pe acel deu unic, pe deul creator și mântuitor l'au numit tot după conceptul tradițiunei păgâne, neputend uita de tot pe Jupiter Maximus, și lui Sabaoth, lui Jehova judaic, au dat numele național roman de Dominus — deus — Domnul — deu — Domneđeu.¹

Românii au mai conservat numele de deu și ca mică formulă de jurământ, precum deu, nu știu nimic; deu, n'am đis eu acēsta; — ér când voesc a face un jurământ mai solemn, atunci adaugă: *Fe Dumneđeu meu.* — *Deu, pe legea mea.*

Fiind mai mult decât sigur, că Dominus deus a fost la Romani un termen creștin, deci numai odată cu creștinismul el a putut trece dela Romani la Români.

Vorba sfânt, sfântă, în limba slavă *sfeti*, chiar și decă am admite, că în forma acēsta am primit-o dela Slavi, totuș ea s'a introdus în literatura noastră religioasă, mult mai târziu după creștinarea Românilor și acēstă introducere s'a făcut prin cărțile și cărturarii slavo-bulgari.

Termenul primitiv al Românilor, eră latin, Sanctus, sacnta și probă irecusabilă, că noi dela creștinare, am avut vorbele noastre dela mama tulpină, este și impregiurarea că terminii primitivi și poporali, cari s'au conservat cu religiositate până în điua de astăzi, cari trăesc în rostul poporului dela sate și pe cari îi aflăm în cele mai vechi documente, sânt de origină latină.

Poporul român đice: Sân-Pentru, Sântă-Mărie, Sân-Medru, Sân-Gheorge, Sân-Văsii, Sân-Nicolae, Sân-Tōder, sântii, Sân-Ziane, etc. etc., ér nu după limba țarcovnicilor ciaslovvari, sfântu-Petre, sfânta-Maria, Tri-sfetițe, etc.

Asemenea vorba mucenic, este pusă în locul vorbeii *martir*, care este de origină romană și are o vechime anti-slavică în limba română, precum și cuvintele mărturiă și mărturisire séu mărturia credinței sânt romanice, și ele sânt în limba română dela începutul erei creștine.

În resumat, din cele espuse până aci, vedem, că afirmările dlui profesor slav Golubinski sânt eronate și că noi Românii sântem creștini chiar dela întemeierea creștinismului și prin urmare n'am putut primi religiunea creștină dela Slavi, cari s'au creștinat mult mai târziu decât noi. Las altora mai compeți și mai speciali decât mine datoră de a susține și limpedi acēstă importantă cestiune și de a combate părerile eronate și îndrăsnețe susținute cu intențiune de *unii scrietori slavi*.

Ion Boldescu.

¹ G. Chițu, Columna I. Traian.

Nunta lui Figaro.

— Comedie în 5 acte, de Beaumarchais. —

(Urmare.)

Scena VIII.

Contele, Contesa, făcându-și vânt puternic cu evantaliul.

Contele. Dar ce are el pe frunte așa de fericit?

Contesa. (Incurcată.) Are . . . pălăria lui de ofițer, negreșit. (Vre să iasă.)

Contele. Dar nu rămâi aici, contesă?

Contesa. Știi că nu mi-i tocmei bine.

Contele. Dar poți sacrifica un moment pentru protejata dtale, séu voi crede, că ești mâniașă pe dēnsa.

Contesa. Êtă cele doue nunți, să ședem dar.

Contele. (Aparte.) Nunta! Trebuie să suferi tot ceea ce nu poți să impiedeci. (Contele și contesa șed în partea drēptă a galeriei.)

Scena IX.

Contele, Contesa, ședend; valeți.

(Orchestra cântă »les Folies d'Espagne«, pe timp de marș.) Incepe a defilă procesiunea în ordinea următoare: *Vênătorii*, cu pușcele lor; *Alguazilul*; *intelepții*; *Inghite galușcă*; *țărani și țrance*; *Doue fete* ducend toca virginală cu pene albe; *Alte doue*, cu vëlul alb; *alte doue* cu mânuși și buchet; *Antonio* de mână cu *Susana*; *alte fete* ducend altă tocă, vël, buchet, etc. pentru Marcelina; *Figaro* de mână cu *Marcelina*; *Bartolo*, incheie procesia, avend în mână un mare buchet. Fetele, după ce trec pe dinaintea contelui, dau valeților tōte lucrurile ce le duceau. Țărani se aședă pe doue covōre de fiecare parte a galeriei; se jocă un Fandango cu castagnete; apoi se dă riturnela duo-lui, în care timp Antonio conduce pe Susana la conte; ea se pune în genunchi înaintea lui. Pe timp ce contele pune toca și vëlul pe capul Susanei, și-i dă buchetul, doue fete cântă duo următor:

Jună copilă cântă isbânda-ți glorioasă,

Cu care ađi seniorul pe tine te-a 'nzestrat;

Căci el acum renunță la drepturi din vechime

Și astfel te dă curată la al teu bărbat.

Susana, ce stă în genunchi pe timpul ultimelor versuri a duului, trage pe conte de mantie și-i arată biletul; apoi, ducend mâna dinspre spectatori, la cap, unde contele pare a îndreptă toca ei, îi dă biletul, pe care el îl viră pe furși în sin. Când se sfērșește cântecul, logodnica se ridică și face o mare reverență contelui. Figaro vine de primeșce pe Susana din mâna contelui și se retrage cu ea, de cealaltă parte a galeriei, lângă Marcelina. În acest timp se reincepe Fandango. Contele, grăbit de a ceti, innainteză în proșceniū, scōte hărtia din sin, dar se impunge tare în deget; scutură puternic din deget, îl stringe il suge, și privind scrisōrea, đice aparte.)

Contele. (Pe timp ce vorbeșce el și Figaro, orchestra cântă pianissimo.) Dracul să le ieie de femei! Vēră la boldori pretutindenea! (Aruncă boldul jos, apoi ceteșce biletul și-l sărută.)

Figaro. (Care a observat tōte, đice incet Marcelinei și Susanei.) De sigur că-i vr'un bilet de dragoste pe care vr'o fetișcană i l'a strecurat în mână în trecerea sa; eră pecetluit cu un bold care l'a impuns țepēn. (Danțul reincepe: Contele întōrnă biletul și vede cererea de respuns. Caută pe pământ și regăseșce boldul pe care-l anină de mâneca lui.)

Figaro. (Incet, Marcelinei și Susanei.) Totul este scump dela cineva ce iubeșci! Uritul cum ridică boldul. Al naibeii cap!

Română.

(In acest timp Susana are semne de înțelegere cu contesa; danțul se sfârșește, riturnela duului reincepe. Figaro conduce pe Marcelina la contele; in momentul ce contele ia toca, și fetele vor să începă duo, se aud strigătele următoare, ce intrerup totul.)

Portărelul. (Strigând câtră ușă.) Dar opriți-ve dlor! nu puteți intra cu toții!... Veniți păzitori, veniți! (Păzitorii alerg grabnic la acea ușă.)

Contele. (Ridicându-se.) Ce este acolo?

Portărelul. Seniore, don Bazile vine incungiurat de satul intreg, pentru că cântă de se răsună văile...

Contele. Să intre numai el!

Contesa. Ordonă-mi să me retrag.

Contele. Nu pot să nu-ți fac plăcerea.

Contesa. Susano!... hai cu mine. Peste un moment se va rentorce. (Aparte Susanei.) Hai să ne schimbăm straele. (Es.)

Scena X.

Cei dinainte, afar de Contesa și Susana.

Marcelina. Bazile ista trebui să facă totdeauna câte una bôcănă!

Figaro. Las că mi ți-l descânt eu acuș.

Scena XI.

Cei dinainte, Bazile, Impușcă'n lună.

Bazile. (Intră, cântând și acompaniându-se cu gitara pe aria vodevilului dela sfârșit.)

Înimi nobile, fidele,

Ce amorul injurați,

Nu-mi umblați cu-atâta jele

Déc' ideia ve schimbați!

Căci amorul aripi are

Tocmai, numai ca să sbóre!

Tocmai, numai ca să sbóre!

Tocmai, numai ca să sbóre!

Figaro. (Inaintând, lui Bazile.) Da, tocmai pentru trebușora asta are aripi la spate. Dar dragul meu, ce înțelegi dta prin asta scârțitură?

Bazile. Că, după ce-am dat dovadă de ascultarea mea câtră seniorul, inveselinind pe domnii (Arată pe Impușcă'n lună.) care face parte din compania sa, aș pute la rândul meu să-i cer și eu o dreptate.

Impușcă'n lună. Ba să me ierți! Nu m'o inveselit de fel, imi cântă niște cântece de cari se duc ciurmații la grôpă.

Contele. Insfârșit, ce cei dta, Bazile?

Bazile. Ceea ce mi se cuvine, seniore, mâna Marcelinei; și vin să me opun...

Figaro. (Trecând lângă ele.) E multă vreme, me rog, decând n'ai văduț fața unui nebun?

Bazile. Vêd una și chiar in acest moment.

Figaro. Atunci, decă ochii mei îți servesc de oglindă, studieză efectul proorociei mele. Decă te vei apropiă de-un deget măcar de dômna...

Bartolo. (Ridând.) Și de ce nu! lasă-l să vorbescă.

Inghite galușcă. (Inaintând între Bazile și Figaro.) Se pô... ôte că dór amici...

Figaro. Noi, amici...

Bazile. Ce eróre!

Figaro. (Repede.) Pentru că compune niște cântece dăscălești, nesărate...

Bazile. (Repede.) Și el, niște versuri șchiôpe și ciacare!

Figaro. (Idem.) Un lăutar de crășmă!

Bazile. (Idem.) Un surugiú nusror!

Figaro. (Idem.) Palamar umflat cu țevia!

Bazile. (Idem.) Jokei diplomatic!

Contele. Sânteti niște obraznici amândoi!

Bazile. Caută totdeauna să-mi facă reu.

Figaro. Bine țiți, numai decă s'ar puté...

Bazile. Și dice pretutindenea că nu-s decăt un dobitoc.

Figaro. Nu sânt decăt ecoul mulțimei!

Bazile. Pe câtă vreme nu esistă un singur cântăreț, pe care talentul meu să mi-l fi făcut să strălucescă.

Figaro. Să behăiescă!

Bazile. Mai îndrăznești...

Figaro. Și de ce nu, decă-i chiar așa. Nu cumva ești vr'o ramură de prinț ca să te laud fără să meriți? Indură adevêrul, nemernicule! pentru că nu ești in stare să bacșisuești pe-un mincinos; séu decă nu-ți place așa ceva pentru ce dracu veniși să ne mai tulburi nunta?

Bazile. (Marcelinei.) Făgăduitu-mi-ai dta séu ba, că decă in timpul de patru luni nu vei fi regulată intr'o pozițiune stabilă, să me preferi pe mine?

Marcelina. Dar cu ce condițiune ț-am făgăduit?

Bazile. Cu condiția, că decă vei regási un ôre-care fiu rătăcit, eu să-l adoptez...

Toții. Și s'a găsit!

Bazile. Dar nu-i vorba de asta...

Toții. (Arătând pe Figaro.) Și etă-l! (Figaro inainteză.)

Bazile. (Dând îndêrêt de grôză.) Vade retro Satanás!!!

Inghite galușcă. (Lui Bazile.) Cum? re... e... enunți la scumpa lui mamă?

Bazile. Ce lucru mai uricios pôte fi, decăt să te credă lumea tatăl unui spênđurat?

Figaro. Să te credă fiul...

Toții. Bravo! bravo!

Bazile. (Arătând pe Figaro.) Decă dl face o parte insemnată in adunarea acésta, sânt silit a declară, că eu nu fac de loc... (Ese.)

Scena XII.

Aceiași, afară de Bazile.

Bartolo. (Ridând.) Ha! ha! ha! ha!

Figaro. (Saltând de bucurie.) Insfârșitul sfârșitului, tot o să am parte de nevêsta mea!

Contele. (Aparte.) Și eu de drăguța mea. (Se scôlă.)

Inghite galușcă. Și tó... ôtă lumea va fi mulțamită.

Contele. Să se gătescă cele doue contracte, ca să le subscriu.

Toții. Vivat! (Es.)

Contele. Am trebuință de-o oră de odihnă. (Vrê să esă după ceialalți.)

Scena XIII.

Impușcă'n lună, Figaro, Marcelina, Contele.

Impușcă'n lună. Și eu, me duc să rënduesc focul de artificii sub castanii din fundul grădinei.

Contele. (Rentorce repede.) Ce dobitoc a dat astfel de ordin?

Figaro. Și pentru ce nu, stăpâne?

Contele. (Repede.) Dar contesa, care-i indispusă, de unde va puté vedé artificia? Trebuie să se facă pe terasă, in fața apartamentului seu.

Figaro. Ei, înțelegi, Impușcă'n lună?; pe terasă. (Impușcă'n lună ese.)

Contele. Sub castani! auți? frumôsă ideie! (Aparte eșind.) Eră să deie foc intêlnirei mele.

Scena XIV.

Figaro, Marcelina.

Figaro. Ce mai de... de ingrigiri pentru biéta contesă! (Vrê să esă.)

Marcelina. (Oprindu-l.) Âncă doue cuvinte, copilul meu: Voi să-mi impac conștiința față cu tine. Drept să-ți spun, bănuiam că încântătorea ta femeie ar fi în ore-care înțelegere cu contele, cu toate că Bazile mi-a spus că ea l'a respins întotdeauna... dar acum nu pot să te mai las în astfel de bănueli...

Figaro. Cunoști reu pe fiul dtale, decă-l crezi zdruncinat prin altfel de trebușore femeiești.

Marcelina. Dar trebuie totdeauna să ne gândim, fiul meu, căci gelosia...

Figaro. Nu-i decăt un copil idiot al trufiei, seu bôla unui nebun.

Scena XV.

Figaro, Fanșeta, Marcelina.

Figaro. Oh! mamă; am în această privință o filosofie nestrămutată; și decă Susana m'ar înșelă într'o di, — eu tot aș iertă-o de mai nainte, căci... (Zărește pe Franșeta care caută în toate părțile.) E, e, e! verișora mea ne ascultă!

Fanșeta. Ba nici decum; căutam pe cineva.

Figaro. Drăcôico! pe Serafim?!

Fanșeta. O nu, căci știu eu unde-i el. Dar pe verișora Susana...

Figaro. Și ce ai de spus verișorei? ai?

Fanșeta. Veți că... nu de spus... dar dtale vere pot să-ți spun: Trebuie să-i dau un bold... numai un bold...

Figaro. (Repede.) Cum? un bold! un bold! și dela cine? A, ștregărițo! la vrista ta ai început deja să faci o mese... (cu un ton mai dulce,) tu faci toate lucrurile pré bine, dragă Franșetă...

Fanșeta. Decă te superi, me duc...

Figaro. Nu, nu, glumesc. Boldișorul teu, ian spune, — e cela ce ți... l'a dat contele... dîcându-ți să-l dai Susanei, și care servise de pecete bilețelului ce avea în mână... veți că știu totul...?

Fanșeta. De ce me mai întrebi decă știu așa de bine?

Figaro. Și... cum me rog ț-a diș... ț-a dat seniorul...

Fanșeta. (Naiv.) Êc' așa: »N'ați, Fanșeto, du boldul ista verișorei tale și spune-i numai că e pecetea castanilor.«

Figaro. Cas...

Fanșeta. ...tanilor! Ș-apoi mi-a mai diș: »Ia sêma să nu te vedă nime când li-i da.«

Figaro. Boldul!.. castanii!.. Verișoră, din fericire nu te-a vedut nimene... îndeplinește-ți însărcinarea... și nu di nici un cuvânt mai mult Susanei, decăt ț-a spus stăpânul.

Fanșeta. Și pentru ce să-i spun? me iei drept o copilă, vere? (Ese saltând.)

Scena XVI.

Figaro, Marcelina.

Figaro. Ei bine, mamă?

Marcelina. Ei bine, fiule?

Figaro. »Boldul!«...

Marcelina. Boldul...

Figaro. »Castanii!«...

Marcelina. Castanii...

Figaro. (Cădend în jilt.) Ah! (Iși ascunde capul între mâni.)

Marcelina. Dar nestrămutata ta filosofie, dragul meu?

(Cortina cade.)

(Va urmă.)

Poesii populare.

(De prin comitatul Turda-Arieș)

XVII.

Pragă-mi-i nevêsta 'naltă,
Că ea n'are judecată,
Judecata îi făcută,
Stringe-o 'n brațe ș-o sărută
Și-i dă drumul să se ducă.

XVIII.

Totă êrna frig și ger
Și vin cuserii și me cer,
Da la êrnă de m'or cere,
Vai de mine cum aș mere.

XIX.

Frunță verde de pe baltă,
Am avut o mândră dragă,
Frunța din baltă-a picat,
Mândruța s'a măritat
Și-am ramas neinsurat.

XX.

N'am vêt pe mândra de eri,
Par c'o trecut trei veri,
N'am vêt pe mândra de-a sêră,
Par c'o trecut o vêră.

XXI.

Spune-mi mândră-adeverat,
De-ți-i de mine drag,
Să me porți cu laibăr alb,
De-ț-o fi de min' urit,
Să me porți cu morit.

XXII.

Mariă, sufletul meu.
Iubește-me că mi-i reu,
Că eu la tin' me gândesc,
De dorul teu me topesc.

XXIII.

Căt-i lumea și țera,
Nu-i fată ca mândra mea,
Inaltă și subțirea,
Pe sub cer, și pe sub stea,
De trei ori eră să mor,
Tot pe cale călător,
Intr'o grădină cu flori,
Cu mândra de subsuori.

XXIV.

Dracu ști c'am tot iubit,
Și tot nu m'am hărănit,
Și nici nu me hărănesc,
Până ce 'n lume trăesc.

XXV.

Place-mi jocul, mănec-l focul,
Și țicala, mănec-o para,
Eu de joc că m'aș lăsa,
Dar imi place țicala
Și gura dela mândra,

XXI.

Fata care-i bêtrână,
Ședă 'n casă țesă lână,
Că ei vremea i-a trecut,
De-a mai ști de iubit.

Ardelena.

(Din Marele Etimologic al României)

Ardelenesca (adj. f. artic.) s. *ardelenul* (subst. m. artic.) s. *ardelena* (s. f. art.) s. *ardelenesce* (adv.): t. de Choréogr. popul.: la tarentelle roumaine. Acest danț țărănesc. poate cel mai interesant din întreaga choreografiă românească care e atât de avută, are în popor, după localități, o mulțime de numi, afară de cele patru forme de mai sus, derivate din Ardel. Cea mai bună descriere o datorim dlui Al. Pop (Transilv., c. Sân-georz), și anume:

» *Ardelena* e numele unui joc care mai are în Transilvania și alte numi particulare după ținuturi, ca: Abrudena. Hațegana, Someșana etc.; în Bănat Lugoșana; în Moldova și Bucovina îi dic: *Ardelena* sau *Ard lenșce*. în România *Ardelena*, *Ardelēna*, *Ardelenesce* și *Ungurenesce* (la Rucăr.) În multe localități inse poporul îi dică acestui joc numai: de mână sau »de învârtit.« Jocul *Ardelena*, sub ori-ce nume ar fi, e același în fond ori-și-unde se jocă, cu deosebire mai ales în mișcarea făcută cu pașii; mai lini, mai vioi său în sărituri. Danțul stă din doue părți. Partea întei e un fel de preumblare a unui bărbat cu o femeie, câțiva pași innainte și câțiva pași innapoi. Partea a doua e învârtirea femeii în giurul bărbatului. Voi descrie cum se esecută acest joc pe valea Someșului-mare dela Năsăud în sus, anume în comuna Sângeorz. Se jocă de un bărbat și de o femeie. Bărbatul ține cu mâna dreptă mâna dreptă a femeii, întocmai cum se strîng mînile la salutare. Fata începe făcând cinci pași innainte după tactul muzicii, al șeselea tact îl împiedecă întorcînd înderēt; și făcînd erăș cinci paci, la al șesele tact erăș împiedecându-l se întore. Pașii făcuți innainte sînt mai lungi, mai vioi ca cei dela întorcere. Fata repetă mereu acēsta mișcare. Bărbatul, stănd în fața femeii, tot la doue tacturi face un pas cu mult mai mic ca femeia, adecă face trei pași innainte și trei înderēt, așă că în joc se face un fel de innaintare în formă de cerc. Aceștia sînt pașii regulați ai bărbatului și ai femeii. Bărbatul inse nu-i restrîns numai la acēstă mișcare, care este fôrte lină, ci pôte să facă ori-ce fel de mișcări vioi și chiar sărituri, ținînd totdeuna sēma de tact. Partea a doua, care este adevērata *ardelenesca*, se începe cu pe sub mână său peste cap său o dă peste cap, adecă bărbatul ținînd femeia de mână o învêrte de doue său trei ori pe sub mâna lui, și învêrtindu-se odată și bărbatul, vin față în față, așă ca umêrul drept al bărbatului să se întelnescă cu umêrul stîng al femeii. Bărbatul prinde cu mâna dreptă femeia de subsuoră, femeia pune mâna dreptă pe umêrul stîng al bărbatului, er mână stîngă o aședă pe brațul drept al bărbatului. Bărbatul cu mâna dreptă pôte să facă multe mișcări, bună-oră ridicînd-o în sus să pocnescă din degete. Bărbatul, piciorul drept îl ține pe loc, er cu piciorul stîng face cercuri în giurul piciorului drept. Femeia, stănd cāt se pôte de aprôpe de bărbat, pășesce după tactul muzicii cāt de iute în giurul lui. După isprăvirea unui tact său doue, se opresc fôrte repede și se învêrt în sens contrar, schimbându-și mînile din poziția de mai innainte. Cu modul acesta continuă jocul numit de învârtit cāt voesc. În cursul jocului bărbatii obișnuesc a strigă după tactul muzicii într'un mod recitativ versuri poporane, fie lirice ori satirice său că-

tănesci. Despre bărbatul care reciteză se dică că strigă pe la Năsăud, pe la Bărbău cimpoșce, pe alte locuri chiușce său descântă etc. Pe unele locuri partea întei o jocă bărbatii singuri până /ce-ș aleg cîte o femeie. Un bărbat pôte să ia și doue femei, și atunci dic că jocă: bărbunc său bărbantă. În Bucovina am vêdut jucând numai partea a doua, și de multe ori numai de bărbatii. Pe unele locuri partea întei o jocă bărbatii cu băta fără de femei...«

Ca varianturi, cari nu sînt de loc în contradicțiune cu arătările dlui Pop, ci tocmai le mai întăresc, etă cîteva:

»Jocul *ardelenesca* se dică la noi și ciobănașu. De multe ori jocă un singur om, cu un băț în mână, cîntând fel de fel de cîntece, de es.:

Unde jocă doi mocani,
Par că jocă doi curcani,
Hi! hi! hi! hi!...

(D. Georgescu, Ialomița, c. Coșereni.)

»*Ardelenesce* este un joc ciobănesc, aruncînd pi-cioarele peste ciomag și strigînd fel de fel de vorbe...« (N. Isbășenu, Muscel, c. Albeșci.)

»La danțul numit *Ardelenesce* său Ungureșce, se cîntă:

Ungurén cu suman scurt,
Nu ședé 'n Moldova mult,
Și te du în țera ta
De-ți mănăncă slămina;
Că de cînd veniși la noi,
S'a scumpit brânza de oi,
Făina de păpușoiu!
Ungurén c'o biētă epă
Tôtă vêra cără cêpă;
Ungurén c'o biētă mînză
Tôtă vêra cără brînză...«

(V. Căderea, Némț. c. Bistricióra.)

În părțile Hațegului, *ardelenesca* de învârtit se chiamă Toboșanca, er prin *ardelena* se înțelege cea de mână.

»*Ardelena* pe la noi și 'n regiunea Crișurilor se jocă așă: Bărbatul stă în fața muerii și se prind de mîni; lîngă ei altă păreche, și altă, până se pun toți, cāti vrêu să jôce, într'un rënd oblu, său — decă-s mulți de nu încap — se pun în cerc; apoi cu toții fac trei pași în drêpta mereu, trei în stînga mereu, repețindu-se acēstă mișcare de trei ori; urmêză trei scuturate în loc, de aci trei pași de-a sărita în vêrvări, adecă în vêrful degetelor, în drêpta; apoi tot așă în stînga; acēsta se repeșce de mai multe ori, și jocul se rencepe din nou. Toboșanca o jocă poporul din comunele dela isvórele Jiului; e un fel de *bătuță în loc*, intreruptă prin învêrtiri în drêpta și 'n stînga. *Ardelena*, avênd multe variațiuni, e fôrte respândită în Caransebeș, Lugoș, Beinș, Orade etc.« (P. Oltenu, Hațeg.)

Fără a vorbi despre Sulzer (Gesch. d. transalp. Daciens, II, 414 sqq.), care nu înțelesese de loc bogata choreografiă românească, — cel dintei care atrase atențiunea asupra acestui danț poporan, atât de caracteristic, a fost bêtărânu Asachi în Gazeta de Moldavia, 1851, No. 15: »Românii noștrii se desfătêză cu acest danț, numit aice *Ardelén*, a căruia pasuri și melodie se asemênă cu danțul Tarantela ca doi gemeni. Acēstă descoperire merită luarea-minte a archeologilor, căci vederat este, că Tarantela, danț național în Apulia și în Italia, împreună cu melodia sa, nu s'a transportat acum între țeranii noștrii de musicanții și de danț-măestrii Italiieni, ci împreună cu limba și alte datini române s'au adus în Dacia de coloniile ce au venit din Italia...«

Să se observe, că și la Italiani Tarantella are mai multe variante: »una è la tarantella, e l'altra viene variata da' suonatori secondo le cadenze...« (Boccone, ap. Tommaseo v. Tarantella.) Numele de »Pastorale« ne amintește pe al nostru »Ciobănașul.«

D. Vulpian (Jocuri de brău, No. 2, 7, 11, 12, 15) a publicat mai multe arie populare intitulate: *Ardelenesce* și *Ardelénca*, din cari înse numai aria dela Câmpulung (No. 11) și mai ales cea dela Moș-Puiu din București (No. 15) sunt bine reproduse.

B. P. Hașdeu.

Domnișora Elena Sevastos.

Credem a face o deosebită plăcere publicului și în deosebi stimabilelor cetitóre, publicând câteva notițe relative la autorul lucrării care a obținut anul acesta premiul academic de 5000 lei.

Norocosul și în acelaș timp talentatul autor, domnișora Elena Sevastos, e absolventă a școlii centrale de fete din Iași, bacalaureată și de doi ani studentă la facultatea de litere dela universitatea din Iași. E născută în Botoșani dint'o familie cu poziție modestă. După isprăvirea cursului primar a venit la Iași, unde trecând cu succes concursul, a fost primită bursieră în școlă centrală seu normală, un institut de instrucție și educație cu menirea de-a forma institutore. Absolvând această școlă, a intrat în institutul liceal de domnișore al dōmnei Humpel, sora actualului ministru de culte D. Maiorescu, unde s'a preparat pentru examenul de bacalaureat.

Țncă de copilă mică a simțit cea mai mare dragoste cătră popor și s'a indeletnicit cu cântecele obiceiuite prin impregiurimile Botoșenilor.

Mai târziu, țncă de pe când era în școlă centrală, s'a ocupat cu strîngerea doinelor, din care a publicat o sēmă în revista »Convorbiri Literare.«

Vedând anul trecut premiile publicate de Academie. »Nunta la Români« i-a atras luarea aminte și a preocupat-o cu o putere nemărginită. A început a adună material din felurite publicațiuni românești și străine, ăr pentru completarea datelor și notițelor, vĕra trecută a întreprins o călătorie, însoțită de bĕtrânul ei părinte, prin satele din Valahia și Dobrogea. Peste doue luni de țile a cutrierat satele, adunând, cu nespuse ostenele, prețioșe date despre obiceiurile și datinile la nuntă.

Din materialurile strînse s'a format apoi lucrarea pentru care Academia, în unanimitate i-a votat premiul de 5000 de lei. După cum sîntem informați »Nunta la Români«, de domnișora Sevastos, pe lângă cuprinsul cel bogat și interesant, se mai distinge și printr'un stil românesc, expresiv și atrăgător.

Dorim, ca Academia Română să tipărească cât mai îngrabă această lucrare, menită să arăte lumii învĕțate unul dintre cele mai viguroșe talente.

B o n b ō n e.

Intr'un concert, un domn căscă din gură într'un chip inspăimântător. Un vecin îi țise: »Se vede că nu-ți place muzica!«

— Nici de cum.

— Dar atunci pentru ce te duci la concert ?

— Numai pentru plăcerea mea, căci nu cunosc nici o plăcere mai mare decât a părăsi o sală de concert.

Intre tipograf și autorul anarhist.

— Șci domnule autor că mai lipsește ceva la complectarea manuscrisului dtale ?

— Cum ? Am pus tot focul ce ără necesar în el !
— Da ! Tocmai ! Dar mai lipsește focul ce voi a pune și eu manuscrisului !

*

Se anunță Miței că a căpĕtat un nou frățior.

— Oh ! ce fericire ! strigă ea.

Apoi întorcĕndu-se cătră aducĕtorul șcirei, întrebă :

— Dar mama șcie deja ?

*

Pe pōrta unui cimitir.

În Franca, într'o mică comună lângă Rouen, se citeșce pe pōrta unui cimitir :

»În urma decisiunii consiliului municipal, nu se vor înmormĕntă aici decăt morții cari trăesc în comună.

*

— Pentru ce bei atata vin ?

— Ca să-mi înnee în el gāndurile.

— Și izbuteșci ?

— Ba. Tote șciu să 'nnote.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șciri literare. Dl Titu Maiorescu își va retipări scrierea intitulată »Poesia Română« apărută la 1867 în Iași, din care nu se mai atăă esemplare de vĕndare. — Dl M. Pompiliu a petrecut țilele acestea între noi, de unde s'a dus în pârțile Beinșului, locul seu natal, spre a face acolo studii literare. — *Academia din Paris* a dat premiul Bordin dlui G. Bibicescu pentru cartea sa asupra campaniei din 1862. — *Dl Pierre Loti*, unul din cei mai iubiți romanțieri ai Francaiei, publică în suplimentul țiarului »Figaro« un articol despre Carmen Sylva.

Șcieri premiate. Pentru Premiul de 5000 lei, ce-l publicase Academia Română pentru cea mai bună lucrare: »Nunta la Români« s'au presintat doue manuscrise, unul cu moto latin și altul avĕnd moto: »Însuratul de tiner și mĕncarea de dimineța.« Ambele lucrări fiind fōrte bune, Academia a acordat premiul de 5000 lei lucrării cu moto romānese, ea mai completă: ăr pentru a doua lucrare, a creat un premiu de 2000 lei din alte fonduri ale Academiei. Premiul prim l'a obținut dșōra profesoră, Elena Sevastos, ăr premiul al doilea dl S. Fl. Marian, preot din Bucovina. Pentru premiul Eliade au fost recomandate de comisiune doue opere: »Psihologia empirică« de Ion Popescu și »Poesii« de Al. Vlahuța. Prima operă a obținut majoritatea, dar nu doue treimi; a doua n'a întrunit nici majoritatea.

Noul concurs al Academiei. Subiectul de premiu pentru anul viitor hotărit de Academia Română din București este: »Nașcerea și mōrtea la Români. Datine și credințe.«

Reviste. *Revista Nouă* publică, în nr. 5, portretul poetului Grigore Alecsandrescu, pe care-l aprețĕză dl Dela Vrancea. Broșura începe cu o scrisōre a dlui Ion Ghica ărăș cătră poetul Alecsandri, în care autorul ne remprospectĕză de nou câteva episoade din viața sa cari revĕrsă lumină în istoria națională. Dl Hașdeu ne dă un cāntec bĕtrānesc intitulat »Stelan și Radu«, ăr dl Vlahuța publică poesia pe care o reproducem în fruntea foii nōstre de acuma. Mai gāsim poesii de dna V. Micle și de dl D. T. Speranța. Din celelalte articole însemnām un studiu istoric al dlui Ionescu-Gion asupra epocii fanarioților. — *Convorbirile Literare* din 1 aprile încep cu actul prim al tragediei »Gaspar Graziani« de dl Ion Slavici. Urmĕză o satiră de dl Iacob Negruzzi, pe care o mai citirām în almanacul Romāniei June. Dl Bengescu urmĕză

studiul seu asupra lui Alecsandri și a epocii sale. Dl A. Costin critică scrierile lui Constantin Mille. Dl Duiliu Zamfirescu publică poezii și dl Bogdan are o dare de semnă asupra colecțiunii »Romänische Volkslieder« despre care vorbirăm și noi.

The Land beyond the forest. Țera de dincolo de pădure, adică Transilvania, e titlul unei cărți, apărute în lumea engleză, cu multe ilustrațiuni. Opul cuprinde doue volume și e scris de Emilia Gerard, (soția de Laczowsky), o damă care a trăit mai mulți ani în Sibiiu și care ș-a câștigat un renume prin scrierile sale: Novele din băile herculane, Reata, Vecinul meu, Cerșitorul ș. a. Volumul dintei cuprinde 340, al doilea 370 p. Pe lângă numeroase ilustrațiuni cu text, se află mai multe ilustrațiuni colorate foarte frumoase, mai ales tipuri din popor după fotografii. În volumul prim autorea consacră 12 capitule Sașilor, 10 capitule Romänilor, revine apoi asupra ambelor națiuni în volumul al doilea, în care vorbește și despre Săcui, Maghiari, Armeni și Țigani, dar pe scurt.

Broșuri. Dl Z. Antinescu a publicat la Ploești o broșură intitulată: »Femeile celebre din antichitate.« — Dl T. Codrescu a scos la lumină în Iași a doua edițiune a »Dicționarășului de inimă«, prețul 2 lei. — Dl dr. Urechia a scos la lumină 'n București conferința sa »Sănătos ori nebun?«

Diaristic. *Frătia* apărută la Galați își propune a susține pe muncitori. — *Luptătorul*, organ al opozițiunii, a reapărut la Argeș.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Teatrul Național din București. Stagiunea oficială încheiată de mult, cu un bilanț artistic foarte deprimător, beneficiile ce se urmăză fără sfârșit, dau un contingent și mai mare la passivul constatat, ba ele compromit chiar institutul care poartă 'n frunte falnicul nume de »Teatrul Național.« A sosit timpul ca să se facă odată sfârșit acestei decadente rușinoase și să se incredințeze conducerea primei scene române în mâni mai abile. Credem, că noul ministru de culte și instrucțiune publică, dl Titu Maiorescu, va găsi pe omul potrivit pentru postul acesta. Nu trebuie să-l caute mult, căci ilustrul bărbat, de a cărui nume e legată înființarea instituțiunii teatrale la Români, dl Vasile Alecsandri, după cum relatăm mai la vale, vră să se retragă din arena politică. Sântem de părerea, că ar fi ideea cea mai fericită d'a-l rugă să primăcă direcțiunea generală a Teatrului Național. Și credem, că bardul nostru, care a fost unul dintre fondatorii Teatrului românesc, nu 'va refușă să-și dea spriginul la înălțarea acestei instituțiuni nămolite prin alții. Prestigiul, stima și rêvna poetului ar inspira curagiu în toți: talentele artistice, autori și artiști, s'ar grupă cu plăcere în giurul seu și Thalia română ar luă un avânt!

Concert in Brașov. Societatea sodalilor români din Brașov va arangia acolo a doua și de Paști o petrecere colegială, înscită cu cântări și declamațiuni executate de membrii societății, cu cooperarea capelei militare. Programa producțiunii: 1. Potpourri românesc, musica militară. 2. »De-aș fi iubit«, (comp. de N. Popovici), corul sodalilor. 3. »Declamațiune« (poezie de I. Lăpădat), I. M. Bobancu. 4. »Hora Transilvaniei (de Kraus), musica militară. 5. »Declamațiune« (poezie de V. Alecsandri), I. Goga. 6. »Corona Moldovei« (comp. de N. Popovici) corul sodalilor. 7. »Declamațiune« (poezie de V. Alecsandri), C. Lascar. 8. »Unde ești«, musica militară. 9. »Declamațiune« (dialog trad. după Chenier de Vergolici), N. Ionescu și C. Decusară. 10. a) »Sub acéstă négră stâncă« și b)

»Haideti frați« (compuse de N. Popovici), corul sodalilor.

Societatea de lectură a tinerimii dela institutul pedagogico-teologic gr. or. român din Arad va ține ședință publică în duminica Tomii 1/13 maiu a. c. în »sala cea mare a seminarului.« Se va executa următorul program: 1. »Cherovic« de I. Mureșan, cor vocal. 2. »Cuvânt de deschidere«, rostit de dl profesor Vasile Mangra, ca president conducător. 3. »Doină, doiniță«, de I. Vorobchievici, cor vocal. 4. »Sigilul negru«, poezie de Ioniță Bădescu, declamată de Al. Popovici, cl. c. I. 5. »Craiovenca«, horă de Al. Berdescu, cor instrumental. 6. »Simțul frumosului«, disertațiune de Al. Mihuța, cl. c. III. 7. »Mórtea lui Mihaiu Vitezul«, de I. Vidu, cor vocal. 8. »Odă statuei lui Mihaiu Vitezul«, poezie de V. Alecsandri, declamată de George Miclău, cl. c. III. 9. »Din șeșt-tóre«, potpuriu poporal, de I. Vidu, cor vocal. 10. »Doină oltenescă«, de F. Ferlendis, cor. instr. 11. »Mars« din opera »Norma«, de V. Bellini, cor instr.

Musicalii noue. Lipsa pieselor musicale române este de mult simțită prin salónele noastre; de aceea cu plăcere anunțăm, că 'n editura dlui N. Cosma, negustor de musicalii în Iași, au apărut de curând o colecțiune de piese musicale românești. Dl Cosma, de origine din Beinș și nepot al dlui Parteniu Cosma, ș-a făcut un adevărat merit prin editarea acestor compositii; credem dar, că la rëndul seu publicul îl va spriginii cu căldură. Din piesele apărute la densul, tóte cu frontispițiu elegant și cu figuri colorate naționale, amintim de ocamdată următoarele: »Dor de țeră«, al 5-lea vals de Edvard Caudella, pe cântece naționale române, prețul 2 lei; »Școla militară«, vals dedicat școlei de fii militari din Iași, edițiunea a doua, de Antonio Cirillo, șeful muzicei regimentului XIII de dorobanți, prețul 2 lei; »Hora miresei«, dedicată mireseilor române, de Carol Decker, op 72, prețul 2 lei; tóte acestea sânt compuse pentru pian; érá următórea: »Șcii tu?!«, romanță din repertoriul lui Ionica Barbu, renumitul baritonist român din Iași, este compusă pentru voce, cu acompaniare de pian, prețul 1 leu.

Concertul Reuniunii române de cântări din Sibiiu, anunțat pe 28 n. a. tr., a trebuit să se amâne, din cauze neprevădute.

CE E NOU?

Șciri personale. *Principesa Stefania* s'a rentors dillele trecute din Abazia, unde a petrecut érna, la Viena. — *Dl general Traian Doda* la 28 aprilie a avut un atac de apoplexie în locuința sa din Caransebeș; dar acum e mai bine și a putut chiar să iéșă. — *Dnii Ioan Ghica și V. Alecsandri*, după șcirea diarelor din București, se vor retrage d'în diplomație. — *Dl Sebastian Olariu*, care a făcut și cursul filosofic în Budapesta, a fost ales protopresbiter în tractul Făgetului. — *Dl Cogălnicean* este ce va mai bine; inse nu pôte încă primi pe amicii sei cari se duc să se informeze de sănătatea sa. — *Dl Barbu Constantinescu* a fost numit director de studii la Asilul Elena Dómna din București ș-a intrat în funcțiune.

Adunarea Alumnului român din Timișóra a fost bine frecventată. Pericolul pus în perspectivă prin disolvarea institutului a intrunit mulți ómeni de bine, atât din partea locului, cât și din ținuturi mai depărtate. A luat parte și Pr. Ssa părintele episcop Ioan Mețian, carele e patronul institutului, precum și protectorul aceuia, dl Alesandru Mocioni, dimpreună cu dl dr. Iosif Gall. Adunarea s'a ținut sub presiudiul episcopului Mețian, carele a numit notari pe dnii V.

Barcian și Nic. Coșariu. S'a esmis o comisiune de 9 membrii, sub presidiul Pr. SSale, care să studieze obiectul adunării și apoi să facă o propunere. Membrii ai comisiunii s'au ales dnii Alesandru Mocioni, dr. Iosif Gáll, Meletiu Dregheciu, George Crăciunescu, Petru Anca, Pavel Rotariu, Coriolan Bredicean, Constantin Lazar și Nicolae Coșariu. Comisiunea acesta intrunindu-se la consultare, a raportat apoi, că cesțiunea nu se poate desbata așa iute; deci a propus să se alégă o comisiune de 12 membri, tot sub presidiul episcopului Mețian, care să studieze din fundament cesțiunea și să-și facă raportul în o adunare generală anume convocată. Propunerea s'a primit și ca membri ai comisiunii, afară de cei numiți, s'au mai ales dnii: Emanuil Ungurean, George Ardelean, Stefan Adam și Ion Istin, în locul lui Dregheciu care renunțase.

Inchiderea sesiunii Academiei române. Vineri, 15/27 ale lui aprilie, la orele 1 și jumătate după amiezii, regele și regina au mers la palatul universității spre a asista la ședința Academiei. La sosire. Majestățile Lor au fost întâmpinați de dl Sturdza, secretarul general al Academiei române, și de dnii membri Baritiu și Ștefănescu. Regele, după ce ocupă fotoliul președințial, anunță adunării că face dar Academiei operele complete ale »Carmenei Silva.« Acestă comunicare fu primită de întreaga asistență cu prelungite aclamări. Majestățile Sa. declarând apoi ședința deschisă, dete cuvântul dlui Baritiu, care proclamă pe dșora Elena Sevastos ca premiantă a premiului de 5000 lei »Eliade Rădulescu«, pentru scrierea prezentată la concurs asupra subiectului »Nunta la Români«, studiu ethnografic comparativ; pe dl Em. Bacaloglu, ca premiant al premiului »Lazăr« de lei 5000 pentru scrierea sa »Elemente de fizică.« După acestă, dl B. P. Hașdău, având cuvântul, dete citireunei dări de sémă asupra »Etymologicum Magnum Romaniae«, er dl G. Sion citi o relațiune asupra documentelor istorice din arhivele dela Kișineu. La orele 3 și jum. regele declară ședința închisă, exprimând totodată dorința d'a vedea în sesiunea viitoare éráș intruniți toți membrii ai acestei adunări, spre a urmă însemnatele lucrări menite a desvoltă sentimentele patriotice și a innălță némul românesc. Majestățile lor binevoiră apoi a convorbi cu multă afabilitate cu dnii membri presinți și în urmă s'au întors la palat pe la orele 4 după amiezii. În sfârșit mai adaugăm, că dl M. Cogălnicean a fost reales ca president al Academiei Române, cu 11 voturi, contra dlui N. Crețulescu, care a obținut 9 voturi. Presidenți ai secțiunilor literare, istorice și sciintifice s'au ales dnii I. Negruzzi, V. A. Urechia și P. Aurelian.

Alegeri pentru sínodo. În archidieceasa Sibliu s'a mai ales deputat protosincelul Nicanor Frateș. — În diecesa Arad s'au mai ales deputați mireni dnii Ioan Suci, Iuliu Vuia, Vincențiu Babeș, George Ardelean, Lazar Ionescu, Sigismund Popovici, Daniil Gabor, Paul Milovan, Teodor Ceontea Ioan Cornea, Vasilie Păguba, Teodor Pap, Petru Truța, dr. Constantin Groza, dr. Iuliu Bonciu, George Cogiocariu, Eugeniu Mocioni, Zeno Mocioni, dr. Iosif Gáll și Constantin Lazar.

Asociațiunea națională din Arad. Onorabili domni membri ai »Asociațiunei naționale pentru cultura poporului român din Arad«, sunt poștiți a participa la adunarea generală, ce se va ține la 14 maiu n. (10 ore a. m.) a. c. în sala seminarului diecesan. Arad, 29 aprilie 1888. Director primar Ioan Beleş; notar dr. Dem. Horvat.

Dela dietă. Comisiunea de incompatibilitate, în ședința sa din 30 aprilie, s'a ocupat de afacerea deputatului din Caransebeș, dl Mihai Popovici. Cetindu-se scrisoarea aceuia adresată către casa deputaților,

precum și declarațiunea scurtă către comisiune, prin care indegeteză motivele din scrisoară, comisiunea a aflat, că nerepresintarea credenționalului nu este justificată prin declarațiunea trimisă, deci a declarat în unanimitate cassat mandatul și totodată a decretat că dl Mihai Popovici nu poate fi ales în timp de trei ani.

Balul dia Arad. dat la 25 februarie, în tolosul Asociațiunii naționale române și în al societății »Progresul« a produs un vinit curat de 312 fl. 42 cr. Ni se trimite și lista contribuitorilor, dar fiind că aceea s'a și publicat în alte diare, este de prisos să-i jertfim și noi îngustele colone. Amintim numai, că spre scopul acesta au colectat dnele Cristina Codrean, Aurelia Pipoș, Victoria Erdélyi, Rosa Moț, Sofia Beleş, dșorele Livia Budai, Rosa Beleş, Vilma Moldovan, Iulia Boeșan, Dragina Mera și dnii Aurel Novac, Ioan Roxin, Nicolae Zigre, George Lazaru și Bart. Baiulescu.

Conferințe literare. Dl E. Gruber a ținut marți la Ateneul din București o conferință despre »Stil și gândire.« — Dna dr. Cutaridu-Crătuțescu a ținut dizele trecute o conferință la Ateneul Român din București.

Cărți de joc românești. Ministerul finanțelor din Romania a comandat în stabilimentul Socce și Teclu din București cărți de joc cu figuri românești. Cărțile sunt gata: figurile, mai cu sémă ale damelor și ale regilor sunt frumos colorate, ele sunt luate din domni, dămnele și căpitanii istoriei române. Astfel, pentru a începe cu damele, dama de tref represintă pe Dămna Despina; dama de pică e Elena Dămna lui Matei Basarab; dama de caro e Roesandra, fiica lui Vasile Lupul; în sfârșit dama de cupă este Florica lui Mihai Vitezul. Regele de tref e Matei Basarab, de pică Mircea cel bătrân, de cupă Vasile Lupu, de caro Ștefan cel mare. Fanții cavaleri sunt Aprodul Purice, vitezul Calomfirescu, hatmanul Arbure, Preda Buzescu. Esecuțiunea cărților nu lasă nimic de dorit.

Șoiri militare. În lista celor avansați în armata comună cu rangul dela 1 maiu a. c. allăm și pe următorii: Căpitani de cl. I Paul Smeu, căpitani cl. II la infanterie: locotenenții Ioan Bogdan, Ștefan Bogat, Emil Rucavina, Bartolomeiu Andreica, Simeon Blasiu și Constantin Lalescu; locotenenți la infanterie sublocotenentul Iuliu Beran și la artilerie sublocotenentul Mihail Vlădar; locotenent-comptabil Mihai Pușcaș; sublocotenenți la infanterie substituții de oficer Alesandru Muntean, Anton Antonelli, Vincențiu Beran și Iosif Petraș, er la artilerie substituții de oficer Fr. Brada, Antoniu Petan și Nicolau Spintre și în rezervă la infant. subst. de oficer Ștefan Costan. — Între avansații dela honvețime allăm pe următorii: maior căpitanul cl. I Alesandru Velle și căpitan cl. I căpitanul cl. II George Popovici.

Femei în pantalon. Un număr de 28 de femei în Statele Unite au lăpădat, scrie »B. T.«, rochia și au îmbrăcat pantalonii. Dintre aceste 28 de curăgiose anteluptătoare ale viitorilor pantalonii femeiești, 11 se folosesc de brățele, 9 îi incheiă cu nasturi la taliă printr'o întocmire ingenioasă și 8 folosesc un fel de curele. Represintanta cea mai infocată a acestui »progres cultural« este faimosa dr. Mary Walker în Washington. Ea e medic, advocat, agent etc. și face ori-ce întreprindere ce-i aduce un dolar. S'a espus și în »Dime-Museum« (intrarea 10 cents=1 dime.) Dr. Mary e urită și slabă, și așa sunt mai tôte câte au urmat esemplului ei, o impregiurare care face a se crede, că nu pentru picioare au îmbrăcat pantalonii.

Șoiri scurte. România Jună din Viena s'a strămutat locuința din Schlösselgasse, în IX Pelikangasse 15. — Una din fetele împăratului Germaniei se va lo-

godi in curënd cu marele duce moștenitor al Rusiei. — *Treizeci și trei de studenți români* din Paris au publicat un protest in diarul »La Justice» in contra diarului »La liberté», care din incidentul rescölei țărânilor români a scris un articol impetuos pentru români, cerënd intervenirea muscalului ca să facă ordine. — *President al curiei* a fost numit dl Nicolae Szabo, vicepresidentul de pân' acuma. — *La Viena* s'au întemplat grave tulburări antisemite, cu ocașunea celor din urmă alegeri comunale, mulți au fost răniți. — *Ferdinand de Hohenzollern* își va da in curënd dimisiunea din armata prusiană, spre a se stabili definitiv in România. — *Trei burse* s'au creat de cătră ministerul din România pentru studenții in medicină, cari vor fi trimiși să studieze in străinătate fiziologia, unul pentru anatomia patologică, unul pentru chirurgie și unul pentru chimie. — *Reuniunea învătătorilor* români gr. or. din protopopiatul Lipovei va ține adunarea sa generală mercuri după Pași in școla românească din Lipova.

Necrolöge. *Ant. Ales. Marcus*, fost preot in Șumal, a incetat din viață, la 20 aprilie, in etate de 26 ani, la casa părintescă in Șimleul Silvaniei; il gelesc: soția sa Susana n. Ungur, părinții Florian Marcus jude regesc in pensiune cu consörta Francisca Hora, sora Emilia cu soțul Vasiliu Pop asesor orfanal in Zêlau și frații Augustin cassar la banca »Silvania» și Quintiu student de medicină. — *Ioan Bârsan*, paroc gr. or. in Beclean, a murit acolo la 26 aprilie, in etate de 54 ani, după ce a servit 33 de ani la altarul Domnului. — *Dr. Ioan de Pop*, medic cercual in Bucurdea-vinosă, a incetat din viață la 1 maiu, in etate de 44 ani. — *Simeon Popovici*, fost notar cercual in Hunedöra, a murit la 29 aprilie, in etate de 54 ani; el a lăsat Asociașinuii transilvane 400 fl., ér bisericeii gr. or. din Hunedöra 100 fl. — *Constantin Dragulinescu*, fost colaborator la »Românul» și autorul novejii ce incepem să publicăm in numerul acesta, a murit in săptămâna trecută la București.

Felurimi.

Lacrămi la animale. Unii naturaliști au constat că și o parte din animale au sensașiunea de a plânge cu lacrămi. Dr. Boerlage a impușcat in Iava o maimuță, care avea pui. Ea cădù mortal rănită din vârful unui arbore, ținându-și puii strins in brațe și muri cu lacrămile in ochi. O girafă rănită de un glonț, s'a găsit cu ochii plini de lacrămi. Călëtorul african Gordon Cumming spune, că a vëdüt un elefant murind, căruia îi curgea lacrămile șiroi. Diarul »Animal World» istorisește, că cloșanii bêtrâni, găsind vre un puiu de ai lor inecat, își șterg lacrămile cu labele de dinnainte. Sânt nenumërate casurile in care se constată, că și la unele animale se manifestă simșimente de bucurie și intristare, și sânt susceptibile de aceleași emoșioni, care causază omului risul și plânsul.

Cea mai mică carte, ce s'a tipărit din vremea lui Gutenberg până acum, este edișiunea librarului Ulrich Höpli din Milan, a »Comediei divine» a lui Dante. Cartea e de 5 centimetri de lungă, 3½ cm. lată și 2 cm. grösă; nu se pöte ceti, decât cu lupe puternice. Pe 500 foi, format 128°, conține cele 14,233 versuri frumoșe ale infernului, purgatorului și paradisului, pe lângă un portret al vestitului poet florentin. După tipărirea a 1000 esemplare, inse formele tiparului, pré gingașe fiind, s'au ruinat.

Ghicitöre de litere.

De Irina Porușiu.

A	m	a	r
r	a	ț	a
d	o	r	a
r	ó	t	a

Din Amar, Rața, Dora, Rötă să se formeze 4 cuvinte, cari cetite de sus in jos, ori din stânga spre drepta, să insemne ceea ce:

- 1) Au și Români și Maghiarii.
 - 2) Simț nobil.
 - 3) Economul se bucură de ea.
 - 4) Se face in economie, éră cetind dela drepta spre stânga, al doilea șir insemneză: O cetate clas-sică, al treilea: Tinerimea se esprimă astfel.
- Terminul de deslegare e 25 mai. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte intre deslegători.

Deslegarea ghicitöreii de șac din nr. 52:

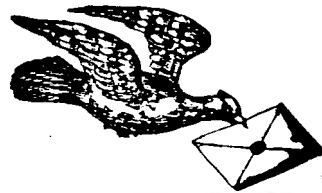
ÉR söröle apune, ér điua se sfërșeșce,
Se face diminëtă și nóptea ér soșeșce;
ÉR vaete, ér plângerii, ér ris și ér zimbire,
ÉR inimi veștedite și göle de simșire;
Perit-a dintre ömeni de vremuri prietinia
Și a remas pe lume stăpână dușmânia;
Cuprinde 'n a ei brațe pe soră și pe frate
Și unul pentru altul au gânduri necurate.
Peri și cășnicia, tihnită, credincioșă —
Plăcerea chiar ajunse să fie ađi scărbösă:
Pe bani ca ori ce lucru se cumpëră, se vinde,
Mi se 'nfiöră carnea, desgustul me cuprinde
D'atata grozăvie, d'atatea amari blăsteme
Ce zac in astă lume

Smar.

Deslegare bună primirăm dela dömnele și dșö-rele Mariöra Popovici, Sidonia Moldovan, Elena d' Orbonaș, Iosefina Popescu și Iulia Ardelean.

Premiul 'a dobândit dșöra Sidonia Moldovan in Orăștie.

Poșta Redacșinuii.

Dșörei V. L. M. Au soșit și se vor publică încă in semestru prim.

Dnei S. C. in P. Nr. 41 s'a trimis, asemenea și numerele din inceputul anului trecut.

Budapesta. Portretul acela va eși cu o săptămână mai târđiu.

Dlui I. I. R. in B. Ancora nu e gata, dar in véra acesta i vom face loc.

Călindarul săptămânei.

Diua șept.	Călindarul vechiu	Călind nou
Duminea Pasciloru Ev. dela Ioanu c. 1, st. 1.		
Duminea	24 (†) <i>Sfintele Pași</i>	6 <i>Hërmina</i>
Luni	25 (†) <i>Evang. Marcu</i>	7 <i>Stanis'au</i>
Mărți	26 <i>Mart. Vasilie</i>	8 <i>Juvenal</i>
Mercuri	27 <i>Simeon fratele Dlui</i>	9 <i>Grigorie</i>
Joi	28 <i>Ap. Iason</i>	10 (†) <i>Inalt. Dlui</i>
Vineri	29 <i>SS. 9 Mart. d. Chirie</i>	11 <i>Adolf</i>
Sămbătă	30 † <i>Apost. Iacob</i>	12 <i>Pancratii</i>

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hügel in Oradea-mare.